

Vänsterpress om Coronapandemin – början av maj 2020 (nr 2)

Tidigare artikelsamlingar: [Vänsterpress om Corona-pandemin – början av april 2020](#), [Vänsterpress om Coronapandemin – mitten av april 2020](#), [Vänsterpress om Coronapandemin – slutet av april 2020](#) och [Vänsterpress om Coronapandemin – början av maj 2020](#)

Se även: [Internationell press om Corona – mars 2020](#), [Coronavirus – Apokalypsen?](#) av Phil Hearse, [Antikapitalism i COVID-19:s tid](#) av David Harvey och [Perspektiv på Corona-krisen – april 2020](#)

Martin Fahlgren 10/5 2020

Innehåll

eFOLKET	1
<i>Karantäntankar</i>	1
Flamman	3
<i>6 av 10 vill förstatliga apoteket – vad väntar regeringen på?</i>	3
<i>Inlåst med viruset – "Livet betyder ingenting här inne"</i>	4
Internationalen	6
<i>Nyliberalismen dör inte utan en strid</i>	6
<i>Den globala kapitalismen är svarslös inför pandemin</i>	7
<i>Medan vi spelar schack med döden</i>	9
<i>Hoppet om flockimmunitet är drömmen om business as usual</i>	14
Offensiv	16
<i>Svaret på krisen: En socialistisk samhällsomställning</i>	16
<i>Kommunerna och coronakrisen</i>	18
Proletären	19
<i>Gaza i riskzon för coronautbrott: "Dödstalen kan bli fruktansvärda"</i>	19
<i>Arbetarområden hårdare drabbade av coronaviruset</i>	20
<i>Statens krispengar kan gå till kriminella bolag</i>	21
<i>Nu är det dags – vackra ord om att vi är hjältar räcker inte</i>	22
Revolution	23
<i>Folkhälsomyndighetens otillräckliga råd orsakade tragedi</i>	23
<i>Hunger och svält i den krisande kapitalismen</i>	24
Socialistisk Politik	25
<i>Fjärde Internationalen om Covid-19-pandemin: Låt oss bygga övergången till ekosocialism nu!</i>	25

eFOLKET

Karantäntankar

Peter Widén

eFOLKET 8/5 2020

Torsdag den 7 maj. Ligger i sängen och lyssnar till P1 morgon. Intervju med Sveriges utrikes- handelsminister Anna Hallberg. Ämnet: Svensk handelspolitik i Coronans spår.

Det går en röd tråd genom hennes argumentation: **Frihandeln måste värnas!** Vi måste, enligt Hallberg, tillbaka till den globaliserade ekonomi som rått innan Covid 19 slog till. Vi kanske inte ska vara beroende av en enda leverantör på andra sidan jordklotet. Vi kanske ska ha kontrakt med flera kinesiska företag istället för bara med ett. Hallberg understryker att frihandeln inte får begränsas under täckmanteln av hållbarhet och kontroll.

Min tanke: Har människan inte lärt sej ett dugg av det som nu utspelas? Hur outsourcing till produktionsenheter i länder med lägre löner kombinerat med en "Just in Time" – ideologi lett till att vi står utan lager och saknar livsnödvändiga produkter.

Radions ekonomireporter Kristian Åström intervjuas också. Han poängterar hur enorma de investeringar som utländska företag gjort i Kina och att det i dag är oerhört svårt att lägga om den politiken. Det handlar om stora värden. Vem ska köpa anläggningarna om utländska företag börjar dra sej ur Kina?

Ja det är säkert inte okomplicerat. Denna situation beror på att vi tillåtit företagen att bestämma vår handelspolitik. Bolagsledningarna har beslutat om att förflytta produktionen från Sverige till länder där man tror att profiten kan bli större. Kina har det i många fall handlat om men även Indien, Bangla Desh med mera.

De fackliga ledningarna har accepterat utvecklingen. Man har lanserat tankar som att enkla jobb kan vi outsoursa, vi svenskar kan ta hand om högteknologisk produktion. Jag har även hört företagsrepresentanter för ett antal år sedan förklara att asiater är duktiga på att kopiera men inte komma med nya tankar, där är vi överlägsna. Det är bara ett antal år sedan men jag tror att sådan argumentation i ljuset av Koreas och Kinas utveckling idag är omöjlig. Den borde varit omöjlig redan när den florerade. Det handlar ju i förlängningen om en rasistisk attityd.

Vi var flera som påpekade att outsourcingen inte kommer att leda till att alla vi svenska arbetare kommer att syssla med högteknologisk produktion. Den kommer att leda till massarbetslöshet, och skapandet av ett proletariat helt utanför arbetsmarknaden eller med mycket osäkra anställningar. Vi hade rätt.

För ett par dagar sedan kunde vi likaledes på P1-morgon lyssna till att vetenskapsmän nu tror att vi om vi inte drastiskt bekämpar klimatuppvärmningen kan vi om 50 år ha 20 procent av jordens yta med så varma temperaturer att de blir omöjligt för människor att vara bosatta där. Idag handlar det om 0,5 procent av jordens yta. Transporter är en sektor som måste åtgärdas. Men Anna Hallberg varnar istället för att vi med hållbarheten som täckmantel begränsar den heliga frihandeln.

Hon varnar för nationalism. Men när vi säger att vi måste satsa på närproducerat och att transporter måste begränsas så handlar det inte om svensk nationalism. Vi röd-gröna är för att alla länder måste tänka i ekologiska banor. Det innebär med stor säkerhet att många länder bör producera saker själva istället för att till exempel köpa från Sverige. En sådan omläggning

måste ske i internationellt samarbete och med en gemensam omtanke om vårt klot och hela mänskligheten. Det är motsatsen till inskränkt nationalism typ "America First".

Sveriges BNP kommer i år att sjunka med 6 procent spår ekonomerna. I verkligheten måste produktionen ner ytterligare om klimatkatastrofen ska undvikas.

Istället för att som Hallberg stirra sej blind på "att få ekonomin att rulla" så låt oss bejaka nedväxten men resa frågan: "Vad ska vi producera?" "Vad ska vi inte producera?"

Vi behöver bra mat. Den bör produceras så nära som möjligt. Vi behöver kläder. Även där så närproducerat som möjligt, så robusta som möjligt och med ett stort inslag av återanvändning. Vi behöver bostäder. Här behövs det verkligen en stark utbyggnad av enkla men bra bostäder för oss låginkomsttagare, Idag byggs det bara för välbeställda. Vi behöver bra skola och bra sjukvård. Och en industri som förser oss med utrustning för de här skissade basbehoven. Vi behöver kultur, bibliotek och sportmöjligheter.

Kan dessa grundläggande behov för ett bra mänskligt liv tillgodoses med en betydligt lägre resursförbrukning än vad vi har idag? En resursförbrukning som tillåter oss att klara klimatmålen? Svaret är ja!

Men vi kan inte ha ett klass-samhälle där de rikaste kan hålla sej med privata jetplan, där de välbeställda håller sej med bostäder och fordon och prylkonsumtion som leder till en förbrukning långt över vårt klots kapacitet.

Hur kan det komma sej att Anna Hallberg tänker i rakt motsatt riktning? Kan det ha att göra med den miljö hon framlever sitt liv i?

Innan hon i höstas utsågs av Stefan Löfven till minister var hon vice Vd på det statliga investeringsbolaget Almi. Hon har ingen folkrörelsebakgrund och gick med i socialdemokraterna först i samband med att hon tillträdde som minister.

Så här ser hon på sej själv i en intervju i Expressen den 10 september 2019:

– Det känns som att min erfarenhet från näringslivet just på det här politikområdet väger över så pass mycket så det känns väldigt bra att få föra in de kunskaperna i politiken, ...Jag vill ha en handelspolitik som gör skillnad för de svenska företagen. Att vi verkligen är det här smörjmedlet som politiken ska vara. Företagen ska själva utvecklas och göra sina affärer, men politiken ska kunna vara nära och göra rätt åtgärder. Och det är min ambition. Då ska vi exportera mer och vi ska få hit mer investeringar. Det kommer jag gå i frontlinjen för.

Inte precis en person som kommer att ifrågasätta företagens "Just in Time"-ideologi eller outsourcingpolitik. Och som hon bevisade i dagens radiointervju; Inte någon som reflekterar över någon ekologiskt hållbar framtid.

Men Stefan Löfven verkade nöjd när han i Expressen kommenterade sin nya minister:

– I sina roller på Almi har Anna arbetat nära stora företag. Hennes bakgrund i näringslivet kommer att vara en stor tillgång för svensk utrikeshandel och svenska jobb. En viktig uppgift är att värna de svenska handelsintressena när Storbritannien lämnar EU.

Så låt oss se den bistra sanningen i vitögat: En vettig ekologisk och social politik kommer inte att komma automatiskt. Starka krafter är helt blinda inför vad alla borde se. Demokratiska, socialistiska, rödgröna krafter står inför en hård kamp.

Flamman

6 av 10 vill förstatliga apoteket – vad väntar regeringen på?

Laila Vianden

Flamman 7/5 2020

Om åtstrammingsdoktrinen blir politikernas lösning efter krisen kommer priset bli enormt högt. Enda sättet att stoppa det är att organisera sig och visa på alternativet.

Det regnar i Göteborg. Medan ett samtal om smitta på äldreboenden i P1 hörs från förarhytten sitter vi nogsamt utspridda på spårvagnen och undviker att harkla oss. Fler har fått något stirrigt i blicken de senaste veckorna. ”Vi måste hålla i det här nu, annars får det återverkningar sen”, säger statsministern vid varje givet tillfälle.

Det är en återkommande argumentation som fungerar väl vid smittspridning. Räkandet på inkubationstider och snittdagar från insjuknande till intensivvård är relativt enkelt att hänga med i. Men kanske säger den något även om andra tillstånd, bland annat om hur vi hamnade här och vad vi behöver hålla i för att ta oss vidare.

Ingen mår särskilt bra, även om skalan ymnigt glider mellan leda och ovisshet till trauma. Någonstans ryms också förhoppningen om att livet kommer återgå till det normala och att välfärden går stärkt ur det här. Men det kommer knappast ske av sig självt. Förra gången nyliberalismen dödförklarades stärktes den snarare, och försvagade den enda aktör som stod i dess väg – nationalstaten.

2008 lyfte den amerikanske presidenten George Bush luren till de andra G20-ledarna för att koordinera insatserna i samband med finanskraschen. Om hans tid som president finns mycket att säga, men hans snabba agerande innebar att kapitalismen kunde räddas genom massiva insatser. Att det kom att bli till priset av skenande klyftor, anorektiska stater och medborgare i kläm var dock inte en slump. Den avreglerade statsmakten med låg skuldsättning och krympt välfärd är just den stat som de finansiella systemen (tror sig) fungera bäst ihop med. Staten betraktas som en bromskloss, en konkurrent med orättfärdiga fördelar som till varje pris behöver motarbetas.

Under åtstrammingsdoktrinen pumpades ofattbara summor in i finanssystemen samtidigt som nationalstaterna upprätthöll budgetdisciplin och stramade åt utgifterna. Utförsäkringar av svårt sjuka, ökad hemlöshet, en tunn sjukvård och privatiseringar innebar en radikal omfördelningspolitik nedifrån och upp. Den rikaste andelen av befolkningen ökade sina förmögenheter, klyftor kom att betraktas som omöjliga att motverka. Därmed blir klassamhället en av naturen given ordning. Löften och retorik om hårda tag mot invandring blir enklare att uppfylla än att reparera välfärden. Drömmen om ett bättre liv stannar vid att några enstaka individer lyckas ta sig loss, medan gamla klasskamrater blir kvar och trampar vatten återstoden av sina liv.

Men staten kan också utgöra garanten för samhället, den utsida marknaden är beroende av för att kunna existera, exempelvis genom tillgången till utbildad och frisk arbetskraft, infrastruktur, forskning och regleringar som innebär att marknaden inte förgör sig själv och sin omgivning. I konkurrensen om investeringar och arbetstillfällen blir dock uppgiften snarare att serva marknaden med infrastruktur och krispaket.

I den ekonomiska kris som nu pågår behöver näringslivet statligt stöd för att upprätthålla jobben. Men man värjer sig mot villkorandet av detta stöd, och mot att staten skulle gå in som ägare. Och det är någonstans här jag börjar tvivla på att stödpaketet inte kommer innebära

ytterligare ett decennium av ökande klyftor, etniska syndaböcker och neofascistiska locktoner. Vi förlorade kampen mot enprocentarna.

Den här gången har vi inte råd att förlora mer, och det enda vi har att förlita oss på är att själva protestera, och att ansluta oss till dem som redan gör det. På första maj publicerade Flamman en lista över gräsrotsrörelser. Förutom att se listan som en vänlig klapp på axeln till alla dem som kämpar i dag är det också en direkt uppmaning till oss alla att gå in och stödja dessa organisationer och initiativ i deras arbete.

Vi kan inte ha ett samhälle där spridning av smitta och död bland lågavlönade och trångbodda grupper avfärdas som ett språkproblem, vi kan inte ha städer där marknadshyror driver fram trångboddhet, eller där arbetsgivare tvingar sjuk personal till jobbet inom hemtjänsten med hot om repressalier. Vi kan inte fortsätta acceptera ett skolsystem som segregerar barn från varandra redan från början, eller ett sjukförsäkringssystem som inte tar hand om sjuka människor. Vi behöver ett samhälle där alla kan leva i trygghet och frihet, och vi behöver göra mer än att rösta rätt för att få det. Inget politiskt parti, inga krav eller reformförslag kommer ha någon kraft bakom sig utan gräsrötter som väsnas och för liv.

Det vi gör nu är avgörande för framtiden och vilken riktning den tar.

Inlåst med viruset – "Livet betyder ingenting här inne"

Anja Bergdahl

Flamman 9/5 2020

Att sitta inlåst på förvar och vänta på sin egen utvisning innebär i normalfallet alltid oro. Men när en allmänfarlig smitta sprider sig i samhället och polisen menar att utvisningar ska fortsätta så gott det går, vittnar förvarstagna om att de är rädda för sina liv.

I mitten av april dog en man i 60-års åldern av covid-19. Han väntade på sin utvisning efter att ha fått avslag på sin asylansökan, och var intagen på Migrationsverkets förvar i Märsta. Han bekräftades vara smittad redan den 18 mars, men hur han blev det är enligt Migrationsverket okänt, eftersom intagna är förbjudna att lämna byggnaden. Mannens död har skapat en stor oro och rädsla på landets förvar.

– Alla blir galna, vi vet inte vad vi ska göra. Vi vet ingenting. De hämtar in folk men kollar inte dem innan de kommer in, berättar Adam, som vill vara anonym, för Flamman.

Adam är förvarstagen på Migrationsverkets anstalt i Flen. Han deltog i en hungerstrejk som utbröt på flera av landets förvar efter att den förvarstagna 60-åringen avlidit, men som sedan några dagar tillbaka är avblåst. De strejkande krävde att bli släppta med anmälningsplikt så länge coronapandemin pågick.

Förvaren är, liksom fängelser och andra anstalter, platser där många personer rör sig på begränsade ytor, delar kök, datorsalar och andra gemensamma utrymmen. Däremot går personalen in och ut ur byggnaden. Det är med andra ord platser där smitta riskerar att spridas snabbt. – Om det är större avstånd klarar man sig. Men här är det trångt. Om en person får det kommer alla få det, fortsätter Adam, som suttit i förvar sedan den 26 januari.

Han menar att det är en fråga om grundläggande mänskliga rättigheter, att den som inte begått brott har rätt att vara fri, och särskilt i en tid där en allmänfarlig smitta sprider sig i samhället. – Det här är den sämsta platsen. Man kan inte sätta in människor på såna här platser. Det är så tufft, och luften är dålig. De öppnar gården i en timme, men det räcker inte, säger Adam.

Migrationsverket har satt in vissa åtgärder för att begränsa smittan. Bland annat har ett besöksförbud för privata besök och frivilligorganisationer införts och antalet platser på förvaren har minskats, så att vissa förvarsintagna har släppts tillfälligt fria. Men flera av dem, bland

annat Adam, berättar om att det ändå kommer in nya till förvaren, och personalen som arbetar testas i dagsläget inte. Några av de intagna har släppts för att minska antalet intagna på anstalterna, men enligt Adam handlar det på förvaret i Flen bara om ett fåtal. Från hans avdelning har ingen släppts fri, och oron över corona och att sitta inlåst har skapat en ohållbar situation. – Det blir värre varje dag. Och vi vet inte varför vi sitter här. Vi är inte kriminella, säger han.

Asylsökande som fått avslag är förbjudna att lämna förvaren. De har en liten rastgård, och får röra sig fritt inne i byggnaden. Knapphändig information är enligt rapporter vardag för många som lever i förvaren. En tillvaro som redan från början präglades av oro och osäkerhet, har enligt Adam blivit allt värre sedan pandemins utbrott.

– Det är bara min kropp som promenerar här, mina fantasier har försvunnit. Livet betyder ingenting här inne, säger han.

Rapporter från förvaren runtom i landet vittnar om en hjälplöshet och rädsla för smitta. Det tror FARR, Flyktinggruppernas riksråd, handlar om att Migrationsverket delvis misslyckats med tillräcklig information under coronapandemins utbredning.

– Vi får höra en mängd historier om att man känner sig väldigt otrygg. Vi vet att människor är livrädda i förvaren på grund av corona, och som förvarstagen får man inte stöd i den känslan, man får klara sig själv med sina tankar. Det är helt bedrövligt, säger Sara Edvardson Ehrnborg, ordförande i FARR.

En enkät som de skickat ut till förvarstagna har förstärkt oron kring att informationen till förvarstagna är otillräcklig. Trots att Migrationsverket gått ut med att de kontinuerligt informerar är enligt Sara Edvardson Ehrnborg verkligheten en annan.

– Man får information, men den förklaras inte, och då har vi ett problem. Och jag tror att det handlar om att man måste göra saker och ting begripliga när man är i en sån här situation. För människor är så stressade att de har svårt att ta in informationen annars, säger hon.

FARR som vanligtvis arbetar för att förvaren inte ska användas utan att polisen först provat att ställa personen under uppsikt och att alla utvisningar ska stoppas, utreder under pandemin möjliga alternativ för att säkerställa trygghet för förvarstagna och människor som fått avslag på sin asylansökan. Bland annat vill de se att myndigheter tar ansvar för dem som tillfälligt släpps ut ur förvaren för att minska antalet intagna, så att de inte blir hemlösa. Sara Edvardson Ehrnborg berättar om att de har kontakt med förvarstagna som inte vet var de skulle ta vägen utanför förvaret.

– Om man bromsar in utvisningar och släpper folk måste de förvarstagna få ett alternativ. Då behöver man hjälp och en säng att sova i. Folk ska inte bli hemlösa.

FARR driver frågan om inhibition, vilket innebär att verkställigheten av en dom från migrationsdomstolen skulle skjutas upp och utvisningen stoppas under pandemin. Men Sara Edvardson Ehrnborg vill också se en tydlighet från ansvariga politiker och myndigheter.

– Det behövs ett statement. Världen är stängd, då kan inte Sverige hålla på och utvisa. Man måste ha lite ryggrad och rak hållning. Det är inte svårt att säga ”vi kan inte utvisa”, men man gör det inte. Det är fegt, säger hon.

För politiker har lyst med sin frånvaro i fråga om förvaren under coronapandemin, och en tydlig linje har det inte riktigt varit tal om. I början på april rapporterade flera medier att utvisningarna stoppas av corona – bland annat har Afghanistan stängt gränserna för icke-frivilliga inresor – och att Migrationsverket släppt förvarstagna. Men samtidigt visar polisens siffror att antalet genomförda verkställigheter, alltså av- och utvisningar, under mars månad var nästan lika höga som tidigare månader.

Utvisningarna har dock under april enligt polisen minskat drastiskt, men nu handlar det enligt dem om att hitta andra alternativ när det kommersiella flygandet ligger nere, och gränser och

ambassader är stängda. Den 21 april skrev polisen i ett pressmeddelande att de eftersträvar att utvisningarna ska fortsätta så gott det går. För att göra det chartrar de hela plan, i månads-skiftet mars-april skickades bland annat två plan till Georgien respektive Armenien med personer som fått avslag på sin asylansökan.

Men exakta siffror och besked är i dagsläget svåra att få.

– Majoriteten av dem som släppts ut ur förvar är polisärenden. Det går inte att säga exakt hur många som tagits ur förvar på grund av minskningen av antalet platser eftersom det alltid görs en individuell bedömning, skriver Pierre Karatzian på Migrationsverkets presstjänst i ett mail.

Migrationsverket menar att de gör vad de kan utifrån situationen som råder. De tillbakavisar kritiken som berör bristande åtgärder och hänvisar till att de minskat antalet platser på förvaren, från ett tak på 519 till 300 personer, infört isolation av dem med symptom, besöksstopp, portionsförpackad mat och extra städning.

– Migrationsverket följer utvecklingen tillsammans med rekommendationerna från Folkhälso-myndigheten och ser kontinuerligt över om fler justeringar behövs för att minska risken för smittspridning i verksamheten. Personalen är just nu extra vaksamma och tar kontakt med sjukvården även vid lättare symptom. Den samlade bilden är just nu att vi har god beredskap och att situationen är hanterbar, skriver de som svar.

Den utbredda oron och rädslan på förvaren i Sverige som så väl Adam som FARR vittnar om tror Migrationsverket också har att göra med den utsatta situation som präglar tillvaron för den som väntar på sin egen utvisning. Därför menar de att möjligheterna att åtgärda oron är begränsade, men att de har personal som är vana vid att hantera den typen av situationer.

– Det finns personal på förvaren tillgängliga för samtal dygnet runt och det finns information om covid-19 tillgänglig på flera språk. De förvarstagna kan träffa sjukskötarna inne på förvaren och har tillgång till sjukvård vid behov, utöver de åtgärder som redan har vidtagits för att förhindra smittspridning i förvaren, skriver Pierre Karatzian.

Internationalen

Nyliberalismen dör inte utan en strid

Ledare

Internationalen 8/5 2020

- ▶ **Vi får inte återgå till ”som vanligt”**
- ▶ **Inga förändringar sker av sig själv**
- ▶ **Ta kampen om samhället efter krisen**

När ska allt bli som vanligt igen? Det är nog den fråga de flesta ställer sig idag, förtvivlade över förlorade jobb, trötta på social isolering, oroliga för egen och andras hälsa.

Bland människor som redan innan krisen haft uppfattningen att ”som vanligt” varken var önskvärt eller möjligt, börjar även en annan tanke uttryckas: det kan inte bli som vanligt igen. Inte om ”som vanligt” innebär en fortsatt utplundring av planeten och full fart mot klimat-katastrof. Borde inte den pågående krisen vara ett gyllene tillfälle för ett uppvaknande? *Dagens Nyheter*s kulturchef Björn Wiman förtvivlades till exempel i helgen över ”vår oför-måga att tro på det vi hör” om klimatkrisen och satte hoppet till att coronapandemin skulle kunna bli ”den mentalitetshistoriska tipping point som många klimatforskare har väntat på.”

Även 2008 hoppades många på krisen som politisk nyskapare. Nu skulle väl ändå nyliberalismen få stryka på foten och räkningen göras upp med den självsäkra borgerligheten? Bankdirektörer och storbolagschefer köade efter statsstöd medan ideologer som nyss predikat nyttan av kapitalismens ”skapande förstörelse” plötsligt fann sig övergivna av sina hussar. På

omslaget skrev den stora amerikanska tidskriften Newsweek: ”Nu är vi alla socialister”. Men varken nyliberalism eller kapitalism strök med. Att ösa skattepengar över banker och biljättar hade inget med socialism att göra, inte ens Reagans USA hade staten någonsin varit frånvarande; att de rikas skatter sänkts hindrade inte enorma militärsatsningar med ett historiskt budgetunderskott som följd. Det enda som socialiserades under finanskrisen var förlusterna, för att garantera fortsatta privata vinster. Nyliberalismen hade visserligen mist sin ideologiska strålgång men med några få undantag var det högern som gick segrande ur krisen. Där en annan väg antydde, som i Grekland, kvästes detta snabbt.

Därför kommer inte heller dagens kriser att leda till någon kursändring. Inte om världens regeringar får som de vill, de som nu gör allt för att återställa ”som vanligt”. Det finns en stark lockelse i detta, inte mycket har blivit bättre de senaste månaderna: skenande arbetslöshet, hundratal miljoner på väg in i nya svältkatastrofer, hotande sociala sammanbrott. Inte ens klimatet har gynnats. Reportagen om Beijings smogfria himmel och Venedigs blåa kanaler har upprepats till leda men den beräknade minskningen av växthusgasutsläppen under Coronakrisen är blygsamma fem procent. Ska vetenskapens 1,5-gradersmål uppnås krävs en minskning på närmare åtta procent – varje år fram till 2030. Uppvärmningen tar inte paus, i dagarna nådde dygnsmedelvärdet på Manua Loa-observatoriet över 418 miljondelar koldioxid, det högsta i mänsklighetens historia.

”Inget kunde vara värre än en återkomst till normaliteten”, skriver den indiska författaren och aktivisten Arundati Roy och syftar inte bara på klimatet utan på de fruktansvärda villkor som jordens fattiga miljarder lever under, med eller utan pandemi. Och självklart, ju fler som inser att detta ”som vanligt” inte är dit vi ska, desto bättre.

Säkert kommer några av de mer stötande avregleringarna att slipas av. Förbudet för sjukvården att lagra medicin och utrustning kan ingen politiker bortförklara när nästa pandemi kommer. Men inget kommer att ändras i grunden – om vi inte gör någonting. De nyliberala antireformerna kommer att bestå, liksom de osäkra arbetsvillkor och marknadsanpassningar som hjälpt till att sprida smittan i äldreården. Nedskärningar i välfärden kommer att trappas upp när bidragen till företagen ska finansieras och massarbetslösheten kommer att användas till att ytterligare tvinga tillbaka rättigheter på arbetsplatserna. Krisen är inte vår vän.

Vad krisens verkningar kräver är motstånd. Att marknadsprofeterna nu sänkt sin ideologiska gard kan underlätta detta, liksom riksdagsrasisternas tillfälliga medieskugga. Men vi får ingenting gratis, och precis som före COVID det att organisera motståndet, underifrån och upp varhelst vi kan göra det. Kring trygga jobb, klimatfrågor, försvar av välfärden, fackliga rättigheter, antirasism och andra gemensamma intressen. Det är ur de erfarenheterna som tron på ett annat ”som vanligt” kan växa fram.

Den globala kapitalismen är svarslös inför pandemin

Håkan blomqvist

Internationalen 8/5 2020

Att ett influensavirus skulle utlösa en så stor kris i det ekonomiska och politiska systemet var ingen beredd på, varken på höger- eller vänsterkanten. Någon annan mänsklig lösning än att söka en väg ut ur kapitalismen ser inte Håkan Blomqvist.

Det var inte riktigt så här vi hade föreställt oss den, kapitalismens värsta kris sedan 30-talsdepressionen. Men det är alltid något som utlöser en kris. Börskraschen 1929, oljekrisen 1973, Lehman Brothers 2008... När kapitalismens inneboende motsättningar, mellan vinstdrift och behov, mellan utbud och köpkraft, för att inte tala om den mellan rovdrift och hållbarhet nått kritiska nivåer kan det hela punkteras. Att det sker genom ett virus har tagit de flesta av oss, även i vänstern, med överraskning. Så brukar det vara.

Människors förväntningshorisont präglas av erfarenheten. Pandemier under den moderna kapitalismens århundrade fick inte liknande följder som nu, trots enorma dödstal. Globala ”lock downs” förekom inte under spanska sjukan, asiaten och hongkonginfluensan eller andra förödande smittor som polio, TBC eller mässling.

I den nyliberala globaliseringens och produktionskedjornas tid blev reaktionen en annan. Orsak? En realistisk riskbedömning i vårt nu så sammanflätade världssamhälle? Eller en klasspolitik mot världsproletariatet av kroppsarbetare som likt forntidens leprasjuka ska hållas borta från de bättre ställdas världar? Antagligen är det en kombination av båda.

I vänstersammanhang, som i övriga samhället, korsar tolkningar, strategier och argument varandra. Här förespråkas akut isolering och nedstängning, i kritik mot makthavare av typen Trump, Bolsonaro och andra som länge nonchalerade hoten. Här förekommer å andra sidan opposition mot regeringar och myndigheter som anklagas för att just genom lock downs undertrycka samhällsprotester, som i Chile, Hongkong och Ryssland.

I förhållande till svenska myndigheters smittskyddsstrategier har debatten inte varit mindre polariserad. Ytterligheterna är ”Anders Tegnell fan club” å ena sidan och konspirationsteorier om en slags eugenisk svensk utrensningsplan av ”de svaga”, å den andra.

Att Folkhälsomyndigheten trots goda ambitioner också gjort felbedömningar tycks uppenbart. Det var redan i början av mars som myndigheten trodde att smittan hade ”nått en topp” och snart skulle ”klinga av de närmaste dygnet” (DN 6 mars). Risken för spridning knöts helt till utlandsresenärer. När det stod klart smittan hade bredare fäste gällde det framförallt att skydda de äldre, särskilt på äldreboenden. Men följderna av bristen på skyddsresurser, fast anställd personal och organisation underskattades liksom behoven av akutåtgärder som testning och personlig skyddsutrustning. Det räckte inte med besöksförbud. Och detta trots att myndighetens egna inventeringar pekat på att just bristen på skyddsutrustning utgjorde en allvarlig fara när regionerna övergått till ”just in time”-leveranser. ”Det är IKEA-syndromet, inget finns på plats utan det är alltid på väg någonstans. Det gäller även sjukvården, många sjukhus får leveranser flera gånger per dag med olika saker. Det är väldigt olyckligt. Jag hoppas att vi verkligen drar lärdom av det den här gången, för det har vi inte gjort tidigare”, ansåg Anders Tegnell (DN 14 mars).

I pressen mellan resursbrist och smitta har häpnadsväckande insatser gjorts av personal och andra för att med kreativitet och energi möta svårigheterna, i stort och smått. De visar människans förmåga till mobilisering inför till synes omöjliga uppgifter, även inför framtidens nödvändiga omställningar. Men just i skärningspunkten mellan brist och behov görs också plågsamma, ibland begripliga avvägningar men också obegripliga eller förkastliga prioriteringar av myndigheter, kommunala och regionala ledningsfunktioner och inom vård- och omsorgskedjan. Priset kan ha varit onödigt smittospridning och offer som kanske kunde ha undvikits.

Dagens Nyheters chefredaktör Peter Wolodarski tillhör kritikerna av den svenska strategin. Han har låtit publicera internationella exempel på andra vägar, som de nordiska grannländernas, Sydkoreas och Taiwans. Men även alarmerande rapporter inifrån äldreboenden, hemtjänst och storsjukhus. Och därigenom mött hård kritik för ”populism” och ”kunskapsförakt”. Hans uttalade utgångspunkt har varit att samhället måste söka rädda varje liv och se varje död som ett misslyckande, eller med judiska Talmuds formulering: ”Den som räddar ett liv räddar hela världen.” (DN 12 april).

Det är nog en utgångspunkt som de flesta vill dela, men som samtidigt kolliderar med många realiteter, bland annat den brist, de nedskärningar och det marknadskaotiska sönderfall som orsakats av just den nyliberala kapitalism som Dagens Nyheter företräder. ”Inget modernt

samhälle kan tolerera massdöd”, skrev Wolodarski (22 mars). Men det är ju just vad den moderna kapitalismen gör hela tiden. Femtontusen barn under fem års ålder dör varenda dag på grund av bristsjukdomar, hunger och orenat vatten, över fem miljoner 2018. Över 800 miljoner människor lider av hunger och svält. Det leder till sjukdom och förtida död. Enligt FN avlider 41 miljoner människor årligen, 80 procent i den fattigare världen, av sjukdomar som kan botas... Massdöd är en integrerad del av en världsordning där företagsvinst, kapitaltillväxt och privatintressen utgör måttstock.

Det lär vi få uppleva än mer skrämmande exempel på när Coronapandemin följs av en global fattigdoms- och svält pandemi. Inför den står global kapitalismen svarslös. Den som hoppas att samhället ska göra allt för att rädda varje liv, bör göra gemensam sak med alla som söker överskrida kapitalismens ramar. I en mänskligare samhällsordning grundad på behov och solidarisk jämlikhet kan fler människor få möjlighet att ta tillvara sin enda livschans.

Medan vi spelar schack med döden

Bodil Carlsson

Internationalen 8/5 2020

Debatt

”Det vi gör med våra rekommendationer är att spela schack med döden”, sa någon på Folkhälsomyndigheten. Det kan vara tur för oss, att motspelaren den här gången heter SARS-2. Det ger en chans till uppehållande drag, medan vi väntar på vaccinet. Det skriver Bodil Carlsson.

Att högern pratar strunt är jag van vid. Att vänstern pratar strunt gör mig beklämd. Om inte vi inom vänstern trovärdigt kan beskriva den plats som vi alla befinner oss på – hur skall vi då kunna ta oss därifrån? Vito Laterza och Louis Philippe Romer, professorer i utvecklingsstudier respektive antropologi vid ett norskt och ett amerikanskt universitet slår sig samman för att prata just strunt i ett debattinlägg om coronapandemin på [Aljazeera.com](https://www.aljazeera.com). I debattartikeln hävdar Laterza och Romer att den som förespråkar flockimmunitet i förlängningen också förespråkar eugenik, det vill säga rashygien. Tyvärr har inlägget delats flitigt – även bland vänsterfolk.

Vi kommer att återkomma till professorernas resonemang. Men innan vi börjar – kan vi vara överens om en sak? Döden är inte en oväntad katastrof eller ens något att häpna över. För var och en av oss är den något mycket enkelt: konsekvensen av att ha fått leva. Inget samhälle och ingen politik lär kunna göra mycket åt den saken. Det som samhället och en demokratisk politik kan göra något åt är faktorerna bakom fördelningen av död; det vi kan påverka är döden på gruppnivå. När och varför kommer den och vilka tar den med sig? Hur många i svepet? När och för hur många kan den uppskjutas?

På sätt och vis är ett samhälle där den stora andelen döda i en pandemi är mycket gamla – men där faktiskt också många av de mycket gamla överlever smittan – ett samhälle, som har lyckats någorlunda med väsentligheterna. Ett chockerande påstående? Säg det till byborna i Sierra Leone. Där är det de fattigas undernärda och malariasjuka (eller tuberkulossjuka, eller HIV-smittade eller örtmedicin-förgiftade) barn som dör idag. Säg det till koleraoffren i slummen i 1800-talets Europa: de hade förmodligen gärna bytt plats och tid med oss, för i deras värld dog såväl gamla som unga i mängder på det mest jämlika vis. Ropa det över tids-gapet till människorna i 1700-talets Europa! Beräkningarna talar om 60 miljoner dödsfall i smittkopporna detta enda århundrade. 90 procent tros ha varit barn. Talesättet var att ingen unge kunde anses höra till familjen, innan den hade klarat av kopporna med livet i behåll. Smittkoppsviruset var på sitt sätt en jämlikhetsivrare – det tog även de mäktigas barn. Att

koppärren inte syns i de avbildade adelsansiktena från den tiden beror på, att det ingick i porträttmålarnas uppdrag att ignorera dem.

Det är den verklighet, som vi kommer ifrån. Coronapandemin är en påminnelse om att den fortfarande existerar som potentiell realitet även för oss.

Ett samhälle som förskjuter tyngdpunkten i döden till de äldsta och mest nedsatta är ett samhälle som genom att säkra näringstillgång, drägliga boendeförhållanden, sjukvård och vaccinationer har lyckats med att upprätthålla ett i grunden bra hälsotillstånd hos majoriteten av sin befolkning genom de flesta av dess levnadsår. Då blir åren många, men inte oändliga. Om man inte förstår det, behöver man nog ta en funderare på sina referensramar. När man har tänkt färdigt, är det dags att börja tänka på hur vi kan hålla dödligheten i även den mest utsatta gruppen så låg som möjligt så länge som möjligt. Det gör man inte genom att låta deras omvårdnadspersoner arbeta oskyddade. Inte genom att samla vårdkrävande äldre till stora enheter för att kunna använda så lite personal som möjligt. Vill man minimera driftskostnader, satsar man så stora enheter och så lite personal som möjligt. Vill man i stället minimera smittorisken och i samma svep göra livet bättre för vårdtagarna och vårdgivarna, gör man precis tvärtom. Vi vet allesammans vad som valdes.

Så vad har hänt i ett samhälle vars organisation av vård och omsorg maximerar smittspridning till dem som riskerar att drabbas hårdast? Där pågår en dragkamp mellan egalitära värden – arbetarrörelsens värden – och principen att pengar går före allt. Lägre skatt betyder mindre inkomster till det offentliga och mindre pengar att fördela till alla efter behov. Lägre skatt betyder högre privatkonsumtion för vissa och flera osäkra timvikariat för andra; vinstdrivande vårdföretag betyder precis samma sak. Varför fanns inga beredskapslager av skyddsmasker? Den budgetnedskurna offentligheten hade inte pengar att avvara för att köpa och den privata tillverkningsindustrin därmed inte pengar att tjäna på att sälja. Är detta eugenik? Nej, bara högerpolitik.

Nedskärningen av antalet platser i den svenska offentliga äldreomsorgen ledde redan före coronapandemin till att de som till sist får en plats i bästa fall genomsnittligt kanske har ett år kvar att leva. Då sparar man pengar. Underbemannad hemtjänst kostar ett par hundratusen mindre per år och människa än en plats på ett äldreboende och då får man väl ta smällar som att de sista ensamma åren hemma kan ha varit både svåra och riskfyllda?

På f.d. Svenskt Näringslivsbossen Leif ”vad fan får jag för pengarna” Östlings privata äldreboende för välbeställda Stockholmspensionärer ingår sjöutsikt, lounge och lyxigt höj- och sänkbara toastolar. Ett rum där kostar i runda slängar dubbelt så mycket som ett rum på ett vanligt äldreboende. Allas lika rätt till hjälp ställs mot att var och en får det man kan betala för. Det är dit vi är på väg nu och det var därifrån vi kom, innan arbetarrörelsens framgångar under efterkrigstiden började ändra på sakernas tillstånd. Att kollektivera pengar och välbefinnande till de översta procenten, medan man privatiserar sjukdom och död till resten, är inte eugenik. Det är, återigen, bara klassisk högerpolitik. På vilket sätt är detta en nyhet för vänstern?

Professorerna Romer och Laterza tycker ändå, att de serverar något nytt. Att Sverige har avstått från drastiska utgångsförbud och nedstängningar, är – påstår de – ett tecken på kvardröjande rester av samma rashygienideologi, som landet höll fast vid under välfärdsbygget. Om man får tro professorerna, sysslade Sverige alltså med eugenik hela nittonhundratalet igenom och nu kör vi vidare på samma linje genom att satsa på flockimmunitet. Flockimmunitet, påstår de, är bara ett annat ord för att prioritera ekonomin över allt annat. Flocken skall stärkas genom att de undermåliga slås ut. Att uppnå flockimmunitet betyder i Romers och Laterzas tankevärld att de svagaste offras på marknadens altare.

Romer och Laterza medger klädsamt, att de inte är experter på folkhälsa och epidemiologi och därför inte kan kommentera ”detaljerna” i den epidemiologiska debatten. De beskriver sig som ”experter inom diskurs och ideologi”, enbart ute efter att ”kasta lite ljus över de sociala och politiska implikationerna av att implementera flockimmunitet”. Låt oss hoppas att professorernas expertis i diskurs är större än deras förståelse av sådana biologiska realiteter som hur ett mycket smittsamt och för vårt immunförsvar helt nytt virus minst illa kan hanteras, för där har de inte mycket att komma med. Det är inte detaljerna de inte fattar, utan grundkonceptet.

Professorerna tycks tro att coronaviruset kan stängas in. Men ett mycket lättspjitt virus, som kan delas vidare till andra redan innan man själv visar symptom på att ha det, kan helt enkelt inte stoppas så lätt. Det var troligen för sent redan dag två i Wuhan. Viruset kommer att finnas inuti oss och runt oss innan vi hinner vända oss om och fly in bakom barriaderna. Det finns sätt att permanent stoppa ett sådant virus. En bevisat fungerande metod används internationellt av veterinärer vid utbrott av smittsam sjukdom i stora djurbesättningar. Man avlivar varenda individ, frisk eller sjuk, och dessutom alla andra av samma art inom några kilometers avstånd. Sedan massbegraver man kropparna. End of virus; end of story – tills nästa utbrott och nästa virus kommer någon annanstans ifrån. Man kan också ta till en modern variant av en liknande metod från pestepidemiernas dagar: alla som testas positiva plus deras kontakter från de senaste veckorna spärras in bakom hopsvetsade dörrar och efter någon månad släpper man ut överlevarna, om det finns några. Det är väl ungefär vad Singapore gör, när man stänger in stadens gästarbetare i jättelogementen där de är inhysta och låter dem klara sig bäst de kan? Romer och Laterza uppskattar Singapores ”suppressive measures”. Gör gästarbetarna också det? De utgör 20 procent av befolkningen, men står för 80 procent av coronafallen.

Tycker man inte om så handfasta metoder, återstår tyvärr – i frånvaro av ett vaccin – bara att satsa på den naturliga flockimmuniteten i någorlunda kontrollerad form.

Flockimmunitet är alltså det skydd som en befolkning har efter genomgången smitta. Eller mera exakt – den nivå av immunitet hos befolkningen som måste finnas för att ett smittämne ska minska i smittsamhet och så småningom försvinna. Flockimmunitet betyder att en stor andel redan har utsatts för smittan och är förskansade bakom ett immunsvär, som skyddar dem från att bli sjuka nästa gång de träffar på samma virus. De kan varken få eller sprida smittan. För SARS-2 tycks det räcka med 60 procent flockimmunitet. Virus med högre smittspridning kräver högre procent immuna för att hejdas; när det gäller mässlingen ungefär 95 procent av befolkningen, vilket gör det mycket svårt att nå flockimmunitet med andra metoder än massvaccinering.

Gör ett virus en ny attack i en immuniserad omgivning, som när en smittbärande resenär ramlar ner i ett storstadsområde och hoppar på en fullpackad buss, så kommer det ändå inte så långt. Kanske kan det smitta en eller två – sedan är det över och någon ny epidemi blir det inte, för viruset begränsas överallt av mötande immunförsvarsmurar. Så fungerar vaccinationer; det är liksom därför man vaccinerar. Vaccination är den planerade, riskminimerade imitationen av naturlig smittspridning med flockimmunitet som mål. Vaccination skapar den flockimmunitet, som hindrar en majoritet av oss från att bli sjuka och som dessutom är det enda skyddet för den som inte kan vaccineras och löper hög risk att dö i den naturliga smittan – som vår cancerbehandlade mamma eller vår grannes sjuka barn. Flockimmunitet är motsatsen till eugenik; motsatsen till professorernas vanföreställning om att flockimmunitet innebär att ”de svaga” skall offras för flocken. Flockimmunitet medför oavsett hur den uppkommit att de immunstarka skyddar de immunsvaga.

Om det är möjligt att välja, väljer man naturligtvis vaccination framför den svårförutsägbara naturliga smittan. I den ryms för mycket slump. Den kommer alltid att lämna några förbisedda fickor av oinfekterade platser eller grupper, som drabbas i nästa våg, och den kommer alltid

att drabba några hårdare än andra; vi vet bara inte i förväg vilka eller hur många som dör eller får bestående komplikationer. Det enda vi vet, är att några alltid gör det.

DÖDEN SPELAR SCHACK är en svensk muralmålning från 1480-talet av Albertus Pictor i Täby kyrka. Målningen är utförd al secco på ett tunt slarningsskikt och föreställer en man, som spelar schack med Döden. Muralen är kompletterad med ett numera bleknat band med text på svenska. Enligt äldre nedteckningar lyder texten: "Jak spelar tik matt" Det var Pictors målning som inspirerade Ingmar Bergman till den berömda scenen i filmen *Det sjunde inseglet* från 1957. Filmen utspelar sig i mitten av 1300-talet under digerdöden.

Tyvärr får man inte alltid välja. SARS-2 var inte väluppfostrat nog att vänta på vaccinet, och inte hyggligt nog att förvarna, innan det slog till. Vi fick inte välja. Vad inträffar då? En ny, okänd och potentiellt mycket farlig situation kommer att mötas först med viss senfärdighet och sedan med rädsla. Det tar tid för oss att vakna, särskilt till dåliga nyheter. Den nya situationen kommer att mötas med olika försök till åtgärder och med oenighet och debatt om

vad som är mest effektivt. Vissa beslut kommer att fattas på otillräckligt faktaunderlag; andra kommer dessutom att fattas i panik. Allt annat vore märkligt.

Idag har vi inget facit för CoVid19. Vi har bara ständigt inkommande nya uppgifter att förhålla oss till och ständigt nya osäkerhetsfaktorer. Vi vet inte hur många som är smittade och därmed inte hur hög dödligheten bland de smittade är. Vi vet ännu mindre om komplikationer hos överlevarna. Vi har inga säkra förklaringar till de skiftande dödstalen från olika länder och delar av länder och vi vet inte ens, om de siffrorna med tiden kommer att närma sig varandra, till exempel när hårda restriktioner måste släppas och smittan kanske tar ny fart. Vi vet kort sagt fortfarande väldigt litet, bortsett från att ett mönster framträder redan nu: de äldsta, de fattigaste, de trångbodda, de med mest hälsoproblem och minst valmöjligheter dör oftare och fortare och invånare i svårt luftförorenade städer dör oftare än andra, som bor behagligare. Detta är inget nytt, men att förstå och åtgärda det kräver en vänster som intresserar sig för biologiska realiteter lika mycket som för akademiska diskurser.

Romer och Laterza har dessvärre inget svar alls på den väsentliga frågan. Hur förhindrar vi pandemier i en värld där fler människor än någonsin tidigare lever tätt sammanpackade och förflyttar sig mellan olika stora befolkningscentra lika fort som planen flyger? Inser de, att frågan existerar? Hotfulla virus zoonoser ökar i antal och mycket tyder på, att den industriella djurproduktionen och den eskalerande exploateringen av skog, jordar, havsmiljöer och vatten- drag är det som ökar risken för övergång av smittsamma virus mellan arter. Trängseln och transportererna skapar ökade möjligheter. Forskare, smittskyddsexperter och WHO har i ett par decennier varnat för virus spridning från olika djurarter till människa utan att särskilt många har brytt sig om att lyssna. Förhoppningsvis innebär CoVid19 början till slutet på den lomhörheten. Vänsterns folk skulle kunna göra en insats i rätt riktning genom att lära sig bakgrunden och förklara den på ett begripligt sätt. Det kräver visserligen mera kunskap och möda än att hänvisa till "marknadens eugenik", men det skulle bidra till att göra skillnad på sikt.

Eugenik var den gamla europeiska och nordamerikanska samhällselitens sätt att förklara sin egenupplevda överlägsenhet – man var biologiskt bättre funtad än alla andra och på den vägen skulle man hålla sig genom att skaffa barn med likvärdiga. Eugenik är elitism utklädd till biologi. Rik var genetiskt bättre än fattig, man var genetiskt bättre än kvinna, och vit var självklart alltid genetiskt mycket bättre än svart eller brun. En av de få goda saker som kan sägas om den globala konsumtionsmarknaden är att den har befriat sig (och många av oss med den) från sådana tänkesätt. Marknaden för de dyraste prestigeboendena i världens finanshuvudstäder välkomnar saudiska, indiska, kinesiska och afrikanska miljardärer lika varmt som vita och har inga invändningar mot HBTQ-köpare heller. Marknader struntar i hudfärg, kön och sexuell läggning: de intresserar sig för köpkraft. De som sorteras bort är alla de, som inte har någon köpkraft. Vad vinner vänstern på att etikettera det urvalet som eugenik? Den brukade kalla det för ohejdad kapitalism.

Det bästa är inte att tala sig varm för auktoritära nedstängningar av samhällen på obestämd tid, utan snarare att fundera på när och hur nedstängningar bäst genomförs och hur man fortsätter, när nedstängningarna till sist måste börja hävas. Temporär makt har en tendens att förlängas och utnyttjas till annat, som ligger makten varmt om hjärtat, till exempel inskränkningar i yttrandefriheten eller aborträtten eller stängda gränser för flyktingar. Även i nedstängda samhällen brukar folk också behöva pengar till hyran och mat på bordet. Det är när de inte får det som de marscherar ut på gatorna och skanderar i talkörer om rätten att gå tillbaka till jobbet. För att det är den enda rättighet de har – att vara beroende av nästa lön för sin överlevnad.

Det bästa är att inse, att väldigt mycket pengar och stora insatser kommer att behövas för att hejda den här pandemin och förhindra nästa, för deras följder i länder som Sierra Leone kan

bli något mycket värre än det vi riskerar och det vi riskerar är illa nog. Vi behöver, som en känd socialdemokratisk minister brukar säga, rusta upp vårt försvar. Men nu är det inte tanks och flygplan det handlar om, utan för Sveriges del sådant som beredskapslager på plats och tillräckligt många fastanställda inom en utbyggd offentlig driven äldrevård. Det är inte enskilda länders försvar som behöver rustas, utan alla länders gemensamma försvar i den form av ömsesidig egen nytta, som heter solidaritet. Det är kort sagt pengar till WHO, bättre kunskaper och ekonomiskt stöd till befolkningarna, inte bara till storföretagen.

”Det vi gör med våra rekommendationer är att spela schack med döden”, sa någon på Folkhälsomyndigheten. Det låter kanske provocerande om man vill tro, att det finns garantier mot döden. Men när man inte kan välja sina hot, är det minst dåliga hotet det som man kan spela schack med – då kan man gissa dess nästa drag och komma med fördröjande motdrag. Det kan vara tur för oss, att motspelaren den här gången heter SARS-2. Det ger en chans till uppehållande drag, medan vi väntar på vaccinet. Det hade kunnat vara ett annat virus. Smittkopporna är troligen ute ur turneringen för gott, men det finns andra kandidater. Med samma smittsamhet som dagens coronavirus hade ebola med sin genomsnittliga dödlighet på 50 procent eller nipahviruset med sin på upp till 75 procent slängt schackbrädet i ansiktet på oss alla, folkhälsomyndigheter och dåligt pålästa professorer från den akademiska vänstern, utan åtskillnad.

Vi har kanske inte samma tur nästa gång.

Hoppet om flockimmunitet är drömmen om business as usual

Arash Gelichkan Ledare

Internationalen 8/5 2020

Debatt

Vi närmar oss i skrivande stund 3000 döda människor i coronakrisens Sverige. Vissa hoppas på en snar flockimmunitet som ska vända kurvan och skydda oss mot en andra våg samt innebära mindre effekter på jobb och ekonomi. Men hoppet om flockimmunitet är en dröm om business as usual. En väg som man valt i Sydkorea, Norge och Danmark är bättre, anser Arash Gelichkan.

Vilken strategi vi väljer under pandemin är en politisk fråga, men för att komma till den frågan måste jag beröra vad forskningen vet – snarare inte vet – om det nya coronaviruset Sars-Cov-2 och immunitet. I måndags presenterade Folkhälsomyndigheten en sammanfattning av forskningsläget (, april 2020, s. 6-7) där man skriver:

en virusinfektion innebär vanligtvis en grundimmunitet Serologi för covid-19 som en tid framöver ger helt eller partiellt skydd mot klinisk sjukdom vid återinfektion. Det är sannolikt, men ännu inte visat, att detta också gäller SARS-CoV-2. Det är även oklart hur länge detta skydd kvarstår, hur stora skillnaderna är mellan olika individer, och om genetisk drift hos viruset på sikt påverkar den långvariga immuniteten

Det rapporterades tidigare under våren om fall med återinfekterade coronapatienter i Kina och Sydkorea men de tycks ha berott på att antikroppstesterna gett falska positiva utslag. För coronavirusen bakom Sars och Mers har studier kunnat visa på långvarig immunitet hos de som smittats (Antiviral Research, Volume 137, januari 2017, s. 82-92). För de fyra andra kända coronavirusen som orsakar vanligt förekommande förkylningar skulle det kunna vara betydligt kortvarigare, i alla fall enligt en ännu ej referentgranskad långtidsstudie från Columbia University på 191 undersökta patienter där ett dussin återinfekterades en eller flera gånger till under ett års period tid (MIT Technological Review, 27/4). I vilken kategori det nya coronaviruset faller kan utrönas först efter en tid när långtidsstudier presenteras. Att det gått flera månader utan tydliga bevis på återinfekterade Covid-19-patienter skulle kunna tyda

på att åtminstone ett kortvarigt skydd uppstår hos människor. Men om skyddet inte är tillräckligt långvarigt och omfattande så hjälper det kanske inte mot en ny våg i höst eller under år 2021. Folkhälsomyndigheten räknar med att över 50 procent av populationen måste bli immun för att vi ska uppnå flockimmunitet. John Hopkins-universitetets sammanställning av forskningsläget pekar på över 70 procent minst.

När KTH samlade in blodprov från 1 000 Stockholmare visade det sig att 10 procent bar på smittan i slutet av mars, det ligger i nivå med de 5–10 procent en forskargrupp vid London School of hygiene & tropical medicine beräknade. Folkhälsomyndigheten trodde att 26 procent av stockholmarna skulle ha smittats 1 maj. I resten av landet har smittspridningen inte kommit lika långt och det är oklart hur långt det är kvar till sådana nivåer där man kan hoppas på flockimmunitet. Frågan är vad sådana nivåer skulle ha för pris i människoliv? Folkhälsomyndigheten trodde inledningsvis på en dödlighet som en vanlig säsongsinfluensa, det vill säga 0,1 procent av alla smittade avlider. Om smittan når halva Sveriges befolkning skulle det innebära 5000 döda.

Forskningsläget nu pekar tyvärr på en betydligt högre dödlighet. En dödlighet på 0,2 eller 0,3 procent låter inte som en stor skillnad men i praktiken skulle det istället betyda 10 000 – 15 000 döda om hälften av befolkningen smittas. Det här är en etisk och politisk fråga. Finns det en väg som innebär färre döda? Ja, det menade epidemiologen Joacim Rocklöv och professorn i matematisk statistik Olle Häggström i en artikel på DN debatt 30 april. De lyfte fram en strategi som kan kallas hammaren och dansen:

I inledningsfasen – Hammaren – inför man striktare restriktioner, för att pressa ned smittans utbredning till låga nivåer. Därefter vidtar Dansen, som innebär omfattande testning för att tidigt upptäcka nya regionala utbrott, som man sedan snabbt kväser. Dansen ska fortgå fram tills att vi fått fram ett effektivt vaccin eller annat botemedel – förhoppningsvis någon gång 2021.

Syd Korea är ett bra exempel på en – åtminstone hittills – framgångsrik tillämpning av ”hammaren och dansen”... I Danmark har Kåre Mølbak (”Danmarks Tegnell”) förordat den i en aktuell intervju, och även Norge har gjort ett tydligt val att initialt agera med ”hammaren och dansen” som grundprincip.

Knappast någon seriös forskare har förespråkat total lock-down följt av anarki, naturligtvis skulle det föra med sig en andra våg med höga dödstal. Strategin ovan handlar om att inledningsvis införa rimliga restriktioner; vänsterkrafter bör naturligtvis kräva att det kombineras med ett socialt program för att skydda arbetarklassen från negativa ekonomiska konsekvenser. Det ger tid till att ordna fram skyddsutrustning, utöka vårdplatser, få fram testkit och smittspårningssystem. När man därefter öppnar gör man det stegvis under kontrollerade former och håller ett smittspårande öga på potentiella nya lokala utbrott som man möter med riktade insatser. Allra helst ska vi ju som smittskyddsforskaren Björn Olsen beskrivit bygga ut kontrollstationer runt om i världen som håller koll på framväxande smittor och förhindrar att de ens växer till pandemier (Sjukhusläkaren, 18/4).

Just nu handlar det om att skydda människoliv från Covid-19. Det är en långtifrån neutral ståndpunkt då det handlar om att konfrontera starka ekonomiska krafter som kräver business as usual. Boris Johnson i Storbritannien försökte in i det längsta undvika restriktioner men tvingades att ändra taktik efter publiceringen av en forskningsrapport som förutspådde enorma dödstal om man chansar på flockimmunitet. Trump gjorde samma helomvändning bara för att återigen försöka öppna upp ekonomin så fort som möjligt, påhejad av gatuprotester med storföretagens lobbyister i bakgrunden. Brasiliens Bolsonaro ihärdar i att förminska hotet från Sars-Cov-2 och spjärnar emot att vidta några åtgärder. Italiens nationalist-opposition Lega med Matteo Salvini i spetsen samt högerextremister i Tyskland och andra länder agerar också de som fanbärare åt kapitalets vilja att skruva upp produktionstakten återigen. Mot den linjen

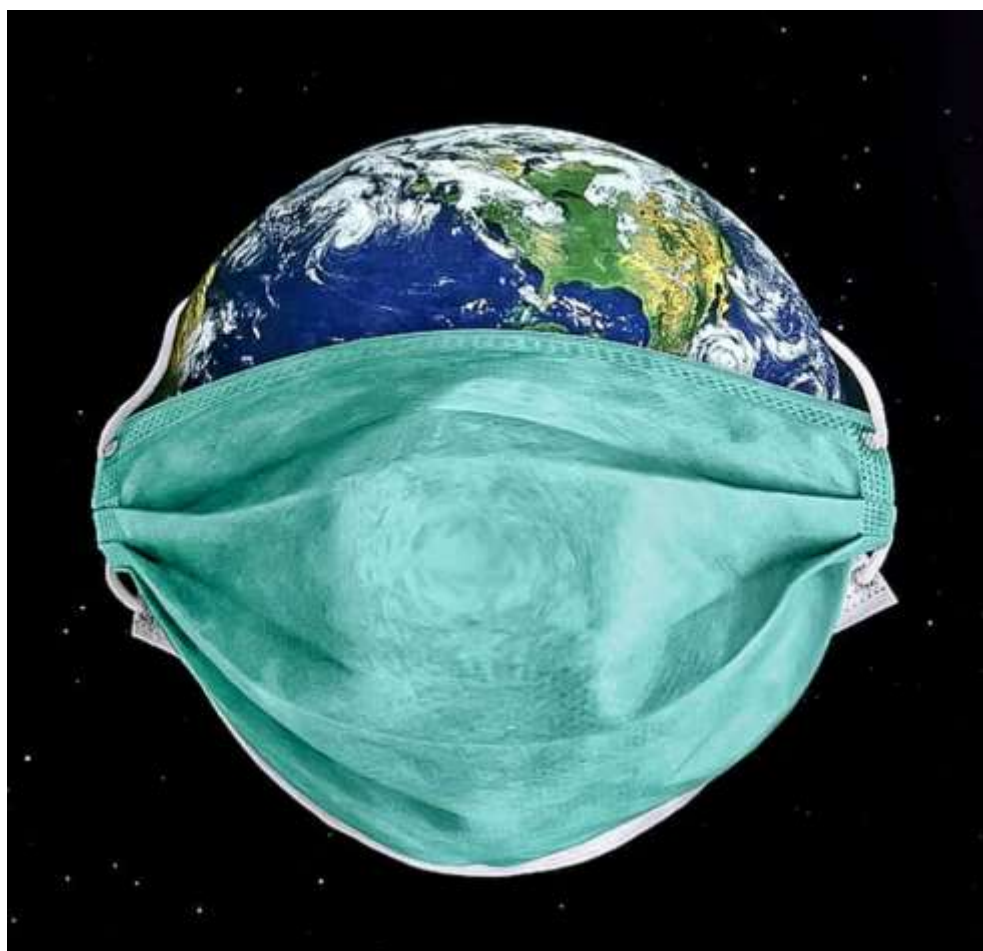
står i USA fackföreningar som organiserar arbetare på Amazon, arbetare på slakterier samt lärarna; de vägrar arbeta så länge chefer och byråkrater inte vidtar tillräckliga skyddsåtgärder. Klasskampen skär rakt igenom coronakrisen. Förhoppningen om flockimmunitet som förs fram på hittills osäker vetenskaplig grund är det alternativ som skulle garantera profitjakt utan någon inbromsning. Mot gamblingen med människoliv för att till varje pris hålla igång flygindustrin, ”turismnäringen”, oljeraffinaderier, bilfabriker och globala produktionskedjor måste vi socialister ställa ett helt annat alternativ. En lägstanivå för vänsterns krav är att bromsa produktionen tillfälligt i den mån det behövs kombinerat med en ”people’s bailout” och att dansa ut viruset med masstestning och smittspårning tills ett vaccin är på plats. Det är den humana lösningen så länge vi inte vet tillräckligt om flockimmunitet och dess mänskliga konsekvenser. Att i blinda famla efter flockimmunitet för att det är det bästa för ”ekonomin” är ett symptom på systemets vansinne liksom fantasin om grön kapitalism eller andra samtida myter. Vi måste göra upp med det etablerade narrativet i coronakrisen.

Offensiv

Svaret på krisen: En socialistisk samhällsomställning

Per Olsson

Offensiv 6/5 2020

Krispaketen går låginkomsttagare och de fattiga förbi – det krävs en politik för rättvis fördelning. För det krävs socialism (Foto: Public Domain).

Den 1 maj tillkännagavs att ytterligare 2 909 människor hade dött i coronaviruset, den högsta siffran hittills under ett dygn. Det var samma dag som USA på Trumps begäran

och efter en extremt aggressiv kampanj från högern och delar av kapitalistklassen började öppna upp.

Anställda och facken måste ges vetorätt i frågor som gäller när och i vilken grad restriktionerna ska lättas. Det är de berörda som ska besluta – inte vinsthungriga kapitalister och deras regeringar. Samtidigt och med siktet inställt på att bli återvald i november går Trump på krigsstigen mot Kina.

Coronakrisen har gett ytterligare besked om USA-imperialismens svaghet och det amerikanska samhällets sårbarhet, vilket har fått den kinesiska kapitalismen att framstå som starkare än vad som verkligen är fallet. Det i sin tur har gett upphov till att det nu finns ett ännu större inslag av desperation och oberäknlighet i Trumps politik.

Det adderar i sin tur nya kriser i en redan krisfylld tid. I måndags rasade exempelvis världens aktiebörser på nytt inför hotet av ett upptrappat handelskrig. Men till skillnad från alla andra har aktiebörsen och finansmarknaderna ”en fin fallskärm i (centralbankernas och regeringarnas) sedelpressar och massiva stimulanser” (*Dagens Industri* den 5 maj).

Mycket snabbt håller den ekonomiska och sociala krisen på att få en allt mer apokalyptisk omfattning. I USA har mer än 30 miljoner jobb försvunnit under de senaste veckorna och arbetslösheten är nu lika hög som under 1930-talets ekonomiska depression.

I förra veckan varnade den internationella arbetsorganisationen ILO för att 1,6 miljarder arbetare, hälften av världens arbetare, kan förlora jobbet.

För bara några veckor sedan räknade S-MP-regeringen med att arbetslösheten i Sverige skulle öka till som mest 9 procent i år. Men redan i sommar kan arbetslösheten ha stigit till 11 procent och kan i september nå 14 procent (högre än regeringens värsta scenario), enligt Arbetsförmedlingen i måndags.

Trots krisen och statens stöd, bland annat till korttidsarbete, fortsätter storföretagen att varsla och flera av landets största företag kommer också att dela ut pengar till aktieägarna i år. Andra bolag har bara lagt vårens utdelning på is och ”uttryckt förhoppningar om att kalla till extra-stämman i höst, och då kunna dela ut pengarna till aktieägarna” (SVT den 2 maj).

SKF är ett av de bolag som redovisade en rejäl vinst under det första kvartalet i år, delar ut pengar till aktieägarna i år (1,3 miljarder kronor) och får statligt stöd efter att ha korttidspermitterat anställda. Det har fått SKF-chefen Alrik Danielsson att ösa lovord över regeringen som har ”sett till att företaget kunnat bibehålla lönsamheten”.

Med gränslös frikostighet utdelar regeringen stöd och ger garantier till banker och storföretag, men inte till kommuner och regioner samt alla de människor som drabbas av krisen och isoleringen.

Det extra stöd som regionerna, som ansvarar för hälso- och sjukvården, har fått i år är bara någon procent av vad det så kallade näringslivet har erhållit. Redan i höst kan det extra stödet till kommuner och regioner vara uppätet till följd av ökade kostnader och minskade skatteinkomster.

Alla krispaket har dessutom gått de allra mest utsatta och fattiga helt förbi. Istället skärps den omänskliga flyktingpolitiken.

När Stefan Löfven talade på 1 maj med hela tre blågula fanor, ingen röd, i bakgrunden var det upplästa budskapet ”ovanligt opolitiskt” (LO:s tidning Arbetet). Men vad Löfven flaggade för var mer nationalism och samarbete med högern och ”näringslivet” samt att januariavtalets nyliberala politik ligger fast – helt på tvärs med de krav och den genomgripande samhällsombändning som coronakrisen har gjort akut.

Istället för fortsatt högerpolitik och nya bördor när dagens krisinsatser ska betalas krävs massiva offentliga satsningar för trygga jobb och kortare arbetstid, välfärd och infrastruktur samt en grön omställning, som betalas genom att de superrikas förmögenheter, storföretag och banker överförs i samhällets ägo.

Kommunerna och coronakrisen

Liv Shange Moyo

Offensiv 6/5 2020

Den ekonomiska kris som nu rullas upp riskerar att leda till en dramatisk upptrappning av nedskärningarna i kommuner och regioner, just som coronakrisen blyxtbelyser hur mycket mer av samhällets resurser som skulle behöva satsas.

Regeringens utlovade 10,5 miljarder kronor till kommunerna och 4,5 miljarder kronor till regionerna är tillsammans den största ökningen av statsbidragen i modern tid. Därtill kan läggas att den höjda a-kassan dämpar bortfallet av skatteintäkter något. Ändå lär de här pengarna inte täcka de stora tappen.

Konjunkturinstitutet räknade i början av april med att skatteintäkterna för kommuner och regioner under 2020 skulle falla med 15 miljarder kronor – hela ökningen av statsbidragen. Inräknat höjd a-kasseersättning räknar Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) nu med att skatteintäkterna kommer att falla med 11 miljarder kronor i år. De bedömer att bortfallet i beskattningsbar inkomst på grund av färre arbetade timmar blir större än de tillskott som kommer av löneökningar.

SKR:s bedömning är mer pessimistisk än regeringens och Ekonomistyrningsverkets. Ändå bygger även den på optimistiska antaganden: dels att staten ska kompensera kommuner och regioner för de möjligheter företagare nu har fått att skjuta på sina skattebetalningar, dels på att ekonomin ska börja återhämta sig och växa under andra halvåret i år. Risken är alltså stor för att skatteintäkterna faller ännu mer.

Bakgrunden är förstas de många förlorade jobben. Under mars och april skrev 122 000 personer in sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen (AF), samtidigt som 69 000 personer varslades om uppsägning. De senaste veckorna har allt fler av varslen varit inom industri och transport, enligt AF. Stockholms Handelskammare uppskattade i mars att coronakrisen skulle leda till 800 000 förlorade jobb.

Intäktsbortfallet för kommuner och regioner går bortom skatterna. Enbart kollektivtrafiken beräknas tappa intäkter på omkring en miljard kronor per månad i år. Bara det bortfallet äter alltså i stort sett upp hela de extra 15 miljarderna.

Samtidigt ökar utgifterna för personal just nu, inte minst i äldreården, och allt fler kommer att behöva försörjningsstöd från kommunerna. Många kommuner lanserar också egna stöd-paket med gåvor till lokala företag i form av exempelvis hyresrabatter, tidigare lagd betalning av leverantörsfakturor och presentkort.

Utfallen är ännu väldigt osäkra för kommunerna, men redan dagens beräkningar gör klart att de ökade statsbidragen inte kommer att räcka. Norrköpings kommun räknar med ett inkomst-bortfall på 153 miljoner kronor och får 145 miljoner kronor i påslag. Därutöver tillkommer ökade utgifter. Kommunernas egna analyser är samstämmiga, från Umeå till Uppsala till Nässjö: de landar på minus, trots de ökade statsbidragen.

Det här lär innebära fortsatta och upptrappade nedskärningar i många kommuner, trots att SKR:s chefsekonom Annika Wallenskog uppmanar kommuner att satsa, genom till exempel investeringar i byggen, istället för att dra ned och därmed förstärka konjunkturedgången.

I Ljusdal, som gick 24 miljoner kronor back under januari och februari, innebär 20 miljoner extra från staten en viss lättnad men inget stopp för nedskärningar. Jokkmokk får fem miljoner kronor av krispengarna och räknar med ett underskott på 17 miljoner kronor år 2020. Coronakrisen kommer i ett läge där kommunernas ekonomi har blivit alltmer ohållbara då statsbidragen har minskat under lång tid. Svaret från styrande politiker från alla partier har varit nedskärningar, privatiseringar och utförsäljningar som har gröpt ur grunden för välfärden ännu mer. Under 2018 budgeterade nio av tio kommuner för nedskärningar i välfärden, som Tankesmedjan Balans konstaterade.

I Luleå kommun, där Rättvisepartiet Socialisterna (RS) har två mandat i kommunfullmäktige, har styrande Socialdemokraterna med hjälp av Moderaterna sedan valet 2018, och även dessförinnan, drivit igenom nedskärningar på hundratals miljoner kronor under omskrivningar som ”effektiviseringar” och det ännu otydligare ”kommundirektörens uppdrag”.

2019 överskred kommunen sitt effektiviseringsmål med 173 miljoner kronor i ”vinst”. Nedskärningarna har bland annat provocerat de massiva protesterna mot skolnedläggningar och Äldrevårdsupproret för mer personal.

När budgeten för 2021-2023 nu förbereds är utgångsförslaget att trappa upp nedskärningarna drastiskt för att kunna nå överskottsmålen. Under 2020 och 2021 blir det något mildrade spar krav, men under 2022 och 2023 föreslår kommunstaben nedskärningar på 122 och 181,5 miljoner kronor, en skarp upptrappning.

– Överskottsmålen, som innebär ett oändligt nötande med sparkrav på verksamheter som redan har pressats precis till gränsen, har alltid varit ohållbara, men att hålla fast vid dem i det här läget är rent vansinne, säger Jonas Brännberg, ledamot för RS i Luleå kommunfullmäktige, och fortsätter:

– Istället är det nu läge att släppa budgetfundamentalismen och göra det vi i RS har sagt i många år – ta strid för mycket högre statsbidrag efter de verkliga behov som finns – inte bara för att täppa igen hålen, utan för en grundläggande upprustning av personaltäthet och arbetsvillkor. Det finns ju pengar, förutom i statskassan så i storföretagen och bankerna som utöver skattegåvor och rekordvinster nu får enorma stöd paket många gånger större än välfärdens.

Kommunminister Lena Micko (S) har sagt sig inte utesluta ”ytterligare åtgärder” för att ”upprätthålla välfärden och sysselsättning i kommunsektorn”. Nu behövs förberedelser för ett gemensamt kommunuppror för att ta henne på orden.

Proletären

Gaza i riskzon för coronautbrott: ”Dödstalen kan bli fruktansvärda”

Artur Szandrowski

Proletären 4/5 2020

Den palestinska staten är illa förberedd för covid19-pandemin. Detta framgår tydligt i statistik som den pro-palestinska BDS-rörelsen (boycott, divestment and sanctions) har sammanställt.

Den israeliska ockupationsmakten har systematiskt hindrat palestinierna från att bygga upp sin hälso- och vårdinfrastruktur. Situationen är särskilt allvarlig i det tätbefolkade Gaza, som ofta kallas för världens största utomhusfängelse.

På Gazaremsan bor omkring två miljoner människor på en yta mindre än Göteborg (cirka 365 kvadratkilometer). De har i nuläget bara 63 fungerande respiratorer och 78 intensivvårdsplatser.

Än så länge finns bara ett dussintal bekräftade fall av covid-19 i Gaza, men trångboddhet och sanitära missförhållanden gör att siffran snabbt kan växa. Ett större utbrott skulle få ödesdigra konsekvenser.

”Dödstalen kan bli fruktansvärda”, skriver NGO:n International Crisis Group som uppmanar Israel att lyfta handelsblockaden mot Gaza och även låta drabbade palestinier söka vård utanför.

Det finns risk för att palestinier som bor eller är tillfångatagna i Israel för smittan till Gaza. Israel, som har omkring 15.000 drabbade personer, publicerade först inte information om covid-19 på arabiska. De har också prioriterat bort palestinska och arabisktalande områden i landet vid provtagning.

Israeliska fängelsemyndigheter har även fått kritik för att ha misslyckats med att ge de cirka 5.000 palestinska politiska fångar som de håller i förvar skydd mot viruset. BDS-rörelsen skriver till exempel att israelisk militär dumpade ett antal palestinska fångar som uppvisade virussymptom utanför en checkpoint utan någon som helst medicinsk tillsyn.

Arbetsområden hårdare drabbade av coronaviruset

Johan Wiman

Proletären 4/5 2020

Risken att insjukna och dö i covid-19 är upptill tre gånger så stor i Stockholms arbetarförorter jämfört med mer välmående områden. – Vi kan inte jobba hemifrån under krisen, säger industriarbetaren Tracy Tao Andersson.

Statistik från Region Stockholm påtalar den ojämna smittspridningen av covid-19 mellan olika stadsdelar och kommuner i Stockholmsområdet. Skillnaderna visar sig både i antalet smittade och i antalet döda.

Störst andel smittade återfinns i stadsdelarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta med 64 respektive 54 bekräftade fall på 10.000 invånare. Motsvarande siffror för Östermalm och Bromma är 22 och 20. Liknande jämförelser, om än inte lika tydliga, går att göra mellan Stockholms kranskommuner.

Dödstalen följer samma förskräckande mönster. I Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta kan antalet avlidna räknas till 11,6 respektive 9,1 på 10.000 invånare. På Östermalm och i Bromma till 3,2 och 3,5. Risken att dö är alltså tre gånger så stor om du bor i fel stadsdel.

I grunden handlar den ojämna smittspridningen och dödligheten om klass. Bakom siffrorna döljer sig skilda sociala och ekonomiska livsvillkor. Yrke spelar stor roll. Människor i arbetarförorter och utsatta områden har svårare att jobba hemifrån och tvingas dagligen ut i kollektivtrafiken.

– **Jag arbetar på en läkemedelsindustri i Kungens Kurva**, berättar Tracy Tao Andersson från Flemingsberg för Proletären. Vi har fullt upp under krisen och kan inte jobba hemma. Dessutom måste jag lämna och hämta min son i skolan. Jag har inget val. Varje dag åker jag både pendeltåg och tunnelbana.

Tracy Tao Andersson är inte ensam. Med hjälp av mobildata har Telia kartlagt stockholmarnas rörelsemönster under coronakrisen. Signifikanta skillnader går att avläsa mellan abonnenter i olika stadsdelar och kommuner.

I kranskommuner som Täby, Danderyd och Lidingö kan tre fjärdedelar av mobilanvändarna vistas hemma under dagarna. Abonnenterna på Östermalm ligger inte långt efter. I Botkyrka och Flemingsberg kan endast cirka 60 procent göra samma sak.

En titt i Stockholms stads områdesstatistik pekar i samma riktning. I Rinkeby-Kista jobbar över 18 procent av de förvärvsarbetande inom vård och omsorg. I Spånga-Tensta 15 procent. I båda fallen utgör kvinnorna en majoritet inom yrkesgrupper som svårligen kan ta med sig jobbet hem.

På Östermalm hamnar 35 procent av de förvärvsarbetande inom kategorin företagstjänster. Här är möjligheterna att arbeta hemma framför datorn sannolikt större. Andelen arbetande inom vård och omsorg är endast 8 procent.

Efter årtionden av nyliberal bostadspolitik är trångboddheten ett av Stockholmsområdets största sociala problem. Ombildningar, dyra bostadsrätter och otillräcklig nyproduktion har inte gjort den fattiges liv lättare.

På Östermalm bor det cirka 75.000 människor. I samma stadsdel finns 5.341 fyror och 5.019 femmor. I Rinkeby-Kista bor det cirka 50.000 människor. Här finns det 2.613 fyror och endast 478 femmor. Trångboddheten påverkar risken för smittspridning.

Folkhälsomyndigheten konstaterade nyligen att utlandsfödda med skiftande etniska bakgrunder är överrepresenterade i statistiken för covid-19. Region Stockholm har sedan några veckor bedrivit en omfattande informationskampanj på de vanligaste invandrarspråken.

Talet om språk och etnicitet kan dock inte dölja den djupa sociala ojämlikhet som blottläggs under coronakrisen. Utlandsfödda återfinns ofta inom yrken där det inte går att jobba hemifrån. De bor i bostadsområden där trångboddheten är som störst. Kort uttryckt: De är arbetare.

Statens krispengar kan gå till kriminella bolag

Erling Bronsberg

Proletären 6/5 2020

Byggbranschen i Sverige har klarat sig relativt väl under coronapandemin. I veckan släppte tre stora byggbolag – Skanska, JM och NCC – sina kvartalsrapporter och alla tre kan rapportera en tydlig uppgång jämfört med föregående år.

Huruvida byggbolagen planerar att ta del av regeringens stödpaket är i dagsläget oklart. Men det finns en oro över att oseriösa bolag kan komma att ta del av pengarna.

Den nystartade byggmarknadskommissionen, som finansieras av organisationer och företag med anknytning till byggsektorn, har släppt en rapport som varnar för ”en omfattande arbetslivskriminalitet inom byggsektorn”. Detta kan komma att leda till att ”företag i vissa fall använder konkurs som ett sätt att lura staten på pengar för lönegaranti”.

”Utifrån detta perspektiv finns det starka skäl att vara oroad över att stödåtgärderna med anledning av coronapandemin kan komma att utnyttjas på ett felaktigt sätt”, summerar rapporten.

Före detta bostadsminister Stefan Attefall (KD) är ordförande för Byggmarknadskommissionen.

– Vi har beställt rapporten med tanke på pengarna som nu ska betalas ut av staten. Det finns risker med detta och det måste finnas personer som kontrollerar vart pengarna hamnar, säger han till Proletären.

Skulle du säga att det är en generell beskrivning av byggsektorn som presenteras i rapporten?

– Jag skulle säga att detta är ett generellt problem för myndigheterna. Vi vet att dessa ljus-skygga företag finns. Just därför lanserade man Byggmarknadskommissionen. Det finns allt mellan ”vanligt fusk” där man använder svartarbete, till organiserad brottslighet.

Men rapporten har en ganska alarmistisk ton, stämmer det verkligen att det är så pass illa inom byggsektorn?

– Ingen skulle vara gladare än jag om det inte stämde. Och det är inte säkert att dessa problem kommer upptäckas idag. Problemen kan komma längre fram, när fuskarna lärt sig luckorna i systemet.

– Trycket på myndigheterna är stort. Om stödet ska ha någon verkan måste utbetalningarna ske fort och detta blir ett dilemma. Då måste man ha uppföljningsmekanismer.

Att det skyndas är inte en underdrift. Tillväxtverket, som skapades under alliansregeringen 2009, är en av myndigheterna som ansvarar för att kontrollera fusk som kan ske i samband med permitteringsbidragen. I dagsläget får myndigheten in mellan 2.000-3.000 ansökningar per dag, berättar Tim Brooks, avdelningschef för Företag på Tillväxtverket, för Proletären.

– Jag kan inte gå in på detaljer på hur vi jobbar, men vi tar det här problemet på stort allvar. Det finns en risk i att vi skyndar, men att inte göra det skulle skapa ännu större konsekvenser för ekonomin. Nästa steg blir att kontrollera företagen som tagit del av pengarna.

– Varje gång det rapporteras som fusk så ringer det in företag som är oroliga. Majoriteten vill göra rätt för sig. Vi samarbetar dagligen med Skatteverket, Polisen och Bolagsverket och använder alla verktyg som regeringen ger oss.

Hur ser det ut för företag som har en historia av att myglat med skatt och pension i Sverige. Kan dessa ta del av pengarna?

– Vi utgår från vad lagen säger och stödet gäller för personal som betalats tre månader innan coronasmittan bröt ut i Sverige. Utöver det gör vi inte ytterligare kontroller.

Nu är det dags – vackra ord om att vi är hjältar räcker inte

Eva Karlsson

Proletären 8/5 2020

Ska det verkligen behövas en pandemi för att politiker ska få upp ögonen för hur oumbärliga vi inom vården är?

Vi står inför den värsta pandemin på länge, och helt plötsligt framträder kapitalismens sanna ansikte i ljusan dager. Konsekvenser av avregleringar, privatiseringar och ett ”just-in time”-system med bristande lagerhållning av livsnödvändiga läkemedel och skyddsutrustning för den vård- och omsorgspersonal som vårdar dem som drabbats av covid-19 blir uppenbara.

När jag läser om hur privata skönhetskliniker fortsätter med bröstförstoringar och bukkirurgi som aldrig förr – ja då vänder det sig i magen på mig! Hur är det ens tillåtet?!

Ta bort möjligheten att dränera svensk välfärd på resurser. Förbjud privat sjukvård och separata vårdköer där privilegierade kan köpa sig förtur i vården tack vare privata sjukförsäkringar. Nu är det dags att kasta ut månglarna ur templet!

Dagligen får vi som arbetar inom vård och omsorg glada tillrop och höra vackra ord om vilka hjältar vi är. Alla vi har under många år känt av hur vård och omsorg allt mer utarmats på resurser.

Vi springer allt fortare under arbetsförhållanden som tar sig allt mer bisarra uttryck. En ständig stress och en känsla av att aldrig räcka till, begränsade möjligheter att ta rast, delade turer, timanställningar och otrygga anställningsförhållanden.

Det tragiska är att det krävdes en pandemi för att politiker och allmänhet skulle få upp ögonen för hur outhärliga vi är och vilka fantastiska insatser vi gör – inte bara just nu, utan varje dag – året om!

Nu finns också en överhängande risk att vi inte heller får den sommarssemester och vila vi så väl behöver. Som vård- och omsorgspersonal känner vi ett stort ansvar och kan inte göra annat än att kämpa på i den situation vi befinner oss i.

En sak är jag dock helt övertygad om. Om inte de vackra orden om vilka hjältar vi är blir något annat än just vackra ord när allt är över, då kommer det inte finnas mycket personal kvar inom vården och omsorgen i framtiden!

Nej, nu är det dags! Det är dags att anställa fler inom vård och omsorg och att trygga anställningsvillkoren för alla som idag arbetar som timvikarier. Det är dags att skapa förutsättningar för alla som arbetar inom vård och omsorg att ge den goda omvårdnad vi önskar och är utbildade för.

Och framför allt, nu är det dags att höja lönerna rejält!

Revolution

Folkhälsomyndighetens otillräckliga råd orsakade tragedi

Peter Samuelsson

Revolution 6/5 2020

Kvinnors ställning i Sudan har stärkts sedan de spelade en framträdande roll i revolutionen, som i april 2019 ledde till diktatorn Omar al-Bashirs fall. I ett fattigt, krigshärjat land visade de sudanesiska massorna enorm revolutionär potential. Nu har också den uråldriga och fruktansvärda traditionen kvinnlig könsstympning förbjudits.

Det var bara en kompromiss med fackförbundet SPA som räddade regimen, militären och kapitalismen i Sudan när revolutionen bröt ut 2019. För att rädda regimen tvingades militären ta in representanter för SPA i något de kallade en ”övergångsregering”. Men militären dominerar i regeringen, och den ska först efter fyra år hålla demokratiska val. Det är en chans för regimen att omgruppera sig mot revolutionen, mer än en övergång mot någon slags demokrati.

Trots det har regeringen tvingats till ett flertal eftergifter, inte minst för kvinnor. Övergångsregeringen har redan tidigare, tack vare påtryckningar från den revolutionära kampen, upphävt lagar som begränsar kvinnors möjligheter att arbeta och studera. Även krav på att täcka håret i offentligheten och förbud mot att bära byxor utanför hemmet har upphävts. Flera ministerposter har också tilldelats kvinnor.

Man kan med säkerhet säga att övergångsregeringen aldrig skulle ha genomfört så progressiva förbättringar utan kvinnornas framträdande roll under revolutionen. Men förbättringar på papper och bestående förbättringar i verkliga livet är två helt olika saker.

Enligt siffror från FN har uppemot 90 procent av alla flickor och kvinnor i Sudan könsstympats. Könsstympning skall nu kunna straffas med fängelse i upp till tre år. Men fattigdomen, bristen på sjukvård, utbildning och fungerande rättsväsende, gör detta till en papperskonstruktion snarare än verklighet.

När covid-19 och den ekonomiska krisen slår till i Sudan riskerar miljoner människor att dö i svält och sjukdom. Regimen kommer att försöka använda religionen för att splittra arbetarklassen, och kan mycket väl komma att försöka återinföra könsstympningen igen. Förbättringar under kapitalismen är bara tillfälliga och kan aldrig tas för givna.

Massorna kan inte lita till något annat än sin egen styrka. Arbetarklassen måste ta makten och expropriera bankerna och storföretagen. Detta är förutsättningen för att kunna planera ekonomin rationellt och demokratiskt, och bekämpa den kommande humanitära katastrof som hotar Sudan och alla världens fattiga länder. Detta skulle också lägga grunden för att en gång för alla avskaffa kvinnoförtrycket, och en gång för alla lämna klassamhällets barbariska förflutna bakom sig.

Hunger och svält i den krisande kapitalismen

Jonas Hjelm Smith

Revolution 7/5 2020

I april rapporterade FN-organet World Food Programme (WFP) att ca 260 miljoner människor i världen kommer att hamna i akut svält i år på grund av coronakrisen. Akut svält innebär att man har så dålig tillgång till mat att man kan dö när som helst.

Ytterligare 820 miljoner människor anses vara i kronisk svält, det vill säga undernäring och osäker tillgång till mat. Det innebär att man upplever utvecklingsskador, speciellt hos barn, och försämrad immunförsvarsförmåga. På grund av coronakrisen blir nu 370 miljoner barn i världen utan livsnödvändig skolmat, enligt rapporten.

Miljontals människor i USA har redan blivit beroende av matbanker, upp till nästan 10 procent i vissa städer som till exempel San Antonio. Enligt Eric Cooper, chefen för stadens matbank, gick konsumtionen upp från normalt 60 000 besökare per vecka till 120 000 efter coronakrisen. I New York City området, enligt organisationen Feeding America, så kämpar 14 procent av befolkningen med hungersnöd, och ca 20 procent av barn lider även av hunger.

En ny undersökning från den brittiska matbanken Turn2us, visar att 12,5 procent av invånarna i Storbritannien saknar tillräckligt med pengar för att mata sig själv. Den brittiska matbanken The Trussell Trust har rapporterat att behovet för deras tjänster ökat med 81 procent de två sista veckorna i mars, och hela 121 procent till barn och minderåriga.

Enligt marknadens logik ser samtidigt många bönder inte någon vinst i att marknadsföra deras livsmedel, och tusentals ton mat krossas på fältet av traktorer eller kastas i sophögar för att ruttna. En bonde i Florida, Paul Allen, blev i år tvungen att förstöra 2500 ton grönsaker eftersom de blev omöjliga att få sålt på marknaden. Liknande situationer har rapporterats från bönder i hela USA, från potatisodlare i Idaho till mjölkbönderna i Ohio. Enligt National Sustainable Agriculture Coalition kan det totala matsvinnet i USA i år mellan mars till maj vara värt mer än 1,32 miljarder dollar.

Samtidigt som människor kommer att svälta ihjäl detta år så kastas det mat eftersom kapitalister inte tjänar pengar på det. Sådan är kapitalismen. Men lösningen är inte mer individuella donationer eller att förlita sig på att de rika visar givmildhet.

Delen av vår historia där vi exploaterar andra och är i en sådan beroendeställning måste avslutas, och det kan endast göras genom medvetna politiska aktioner. Det krävs ett revolutionärt parti för att störta detta vidriga kapitalistiska system som försätter en miljard människor i kronisk och akut hungersnöd, en siffra som endast ökar med varje år. Mat som produceras ska skickas till de som behöver det, där det finns behov. Genom en demokratiskt planerad ekonomi, något vi strävar efter, kan hunger i världen elimineras.

Socialistisk Politik

Fjärde Internationalen om Covid-19-pandemin: Låt oss bygga övergången till ekosocialism nu!

Laila Vianden

Socialistisk Politik 29/4 2020

Uttalande av Fjärde internationalens byrå, 16 april 2020.

1) Vi befinner oss i en kris som är fylld av faror, en kris för den kapitalistiska civilisationen, den allvarligaste krisen sedan 1900-talets världskrig. Vi kämpar mot en Coronaviruspandemi som påverkar alla folk. Det finns (hittills) inga vaccin mot den eller någon bevisad och säker antiviral behandling. Idag kan vi bara ta till fysisk distansering för att lindra dess effekter och bryta virusets smittväg. När vi tvingas till isolering utgörs våra enda skydd av offentliga sjukvårdssystem, garanterade inkomster och rättigheter och solidaritet. Under den nuvarande recessionen, som är på väg att bli en depression, försöker många företagare bara säkerställa sina profiter, medan regeringar i varje enskilt land försöker säkra sina intressen på bekostnad av sina grannar. Men det går inte att ta sig ur den långa pandemi som ligger framför oss med hjälp av ojämlikhet, främlingsfientlighet och rasism, allas kamp mot alla, genom att leta efter syndabockar. Vi kan bara övervinna denna kris genom att slå fast hela samhällets intressen, rättigheter och solidaritet. Detta är en tid för internationalism, för social, ras-, köns- och miljö rättvisa, för att försvara mänsklighetens gemensamma öde.

2) Covid-19 är nyliberalismens pandemi, ett resultat av kapitalismens globaliserade, nyliberala fas. Framdriven av den nyliberala globaliseringen har kapitalismen tagit över hela planeten. Globala produktionskedjor har skapats för att öka bolagens profiter, och de gör varje enskilt land sårbart för minsta kris, och den hypermobilitet som upprätthåller dem har ödelagt hälsans och ekologins alla säkerhetsmekanismer. Rovdriften på naturen är baserad på användning av fossila bränslen och kapitalistiska storjordbruk med sina gröna öknar, och den förstör både jordens grundläggande cykler (kol, vatten, kväve) och människans förhållande till biosfären, med det nätverk av liv som vi bara är en del av. Det är en ohållbar modell som syftar till oändlig tillväxt på en ändlig planet, en modell som går utöver jordens alla begränsningar och skapar ett ekologiskt främlingskap och krav på konsumtion som är oförenliga med en förnuftig användning av gemensamma resurser.

3) Om så kallade "naturkatastrofer" är en konsekvens av klimatkrisen, så är även SARS-Cov-2 och dess möjliga mutationer resultatet av ett angrepp på jordens biosfär. Skogsskövling, miljöförstöring och kommersiell/"nöjes"-jakt på vilda djur skapar hela tiden förhållanden för nya sjukdomar, mot vilka människor saknar immunologiskt motstånd. Den allt större ökningen av köttkonsumtionen är oupplösligt förknippad med huvuddelen av den senaste tidens virusutbrott, eftersom köttindustrin leder till att ett enormt antal genetiskt likartade djur spärras in. Den är också den viktigaste drivkraften bakom skogsskövling och minskad genetisk mångfald i många delar av världen. Jordbruket upptar redan hälften av all beboelig mark, och 77% av jordbruksytan används som betesmark eller åkermark för att producera djurfoder. Det krävs en djupgående omvandling av vårt system för livsmedelsproduktion och vår diet för att få bukt med denna pandemiindustri!

4) Hela mänskligheten angrips av viruset. Utsugna klasser och förtryckta sektorer påverkas mest. Familjer som bor under osäkra bostadsförhållanden, bostadsområden med dåliga hygienförhållanden, arbetare med osäkra anställningsförhållanden, de med svältlöner. Sjukvårdsarbetare (läkare, sköterskor), lastbilsförare och transportarbetare som inte kan upphöra med leveranserna, och alla de som måste flytta runt världens saker så att alla kan leva, lider. Med andra ord påverkar pandemin alla, men inte på samma sätt, beroende på

samhällsklass. Men det finns också en generationsskillnad: den dödar de äldre i alla klasser. Inom denna del av det mänskliga samhället är det de fattiga äldre som dör mest. Och krisen drabbar kvinnor hårt, det är de som har ansvar för större delen av den samhälleliga reproduktionen, och inspärrade i sina hem får de en ännu större arbetsbörda och lider under en annan epidemi, våld i hemmet.

5) Ännu allvarigare är situationen i länderna i det globala Syd. Länderna i Latinamerika, Afrika och Mellanöstern, Östasien och den indiska subkontinenten har påverkats av pandemin under olika villkor och omständigheter. Den är ännu i ett tidigt skede i dessa länder, men allt tyder på att kombinationen av pandemin och dåliga sanitära förhållanden, avsaknad av basala sanitära inrättningar, ytterst tätbefolkade städer och bostadsområden, och lokala regeringar och härskande klasser som är ovilliga att vidta sociala säkerhetsåtgärder, måste leda till en verklig humanitär katastrof av proportioner som ännu inte har skådats under denna pandemi. Det sätt på vilket sätt epidemin sprider sig i en del länder i Afrika, som Algeriet, Egypten och Sydafrika, i Peru, Ecuador, Indien och i synnerhet i favelorna i stora brasilianska städer, visar på den mycket större fara som icke vita människor löper, de som på många sätt är underordnade den kapitalistiska maktens logik som försätter miljarder människor i fattigdom. Det är nödvändigt att lägga energi på att uppmana till ekonomisk, social och humanitär solidaritet med länderna i det globala Syd som ett sätt att förhindra en utbredning av rasistiska folkmord mot ursprungsfolk, bönder, fattiga arbetare, svarta, daliter [”oberörbara”], alla de som är rasifierade och etniskt uteslutna under moderna nykoloniala former.

6) De auktoritära åtgärder som speciellt har vidtagits av yttersta högerregeringar i kapitalismens utkanter och det globala Syd måste fortfarande uppmärksammas. De förtrycksåtgärder och den auktoritära politik som stöds av regeringarna i Indien, Filippinerna och Ecuador är exempel på hur Covid-19-pandemin utnyttjas för att fördjupa auktoritära åtgärder och göra den politiska regimen ännu mer slutet. Duterte har förkunnat att han kommer att skjuta de som inte efterföljer karantänen, och i Ecuador har fattiga arbetares hem invaderats av polisen.

7) Virusets belyser hela det kapitalistiska systemets motsättningar och gissel, och visar att det enda sättet att lösa dem är med ett annat system som upprättar ett annat förhållande mellan människor och till naturen. Allting ifrågasätts, systemet ifrågasätts...

- I sin nyliberala fas slopade kapitalismen de tjänster som staten måste tillhandahålla för att garantera arbetarnas produktiva förmåga, de sociala rättigheter som arbetare hade kämpat till sig under hela 1900-talet. Nyliberalismen privatiserade dessa tjänster, gjorde staten mer oförmögen att tillfredsställa befolkningens mänskliga behov. Det går inte att bemöta denna kris utan att angripa hela systemet och dess sätt att fungera.
- Nyliberalismens privatiserade sjukvårdssystem betjänar i grund och botten de som har råd med deras tjänster men kan inte tillfredsställa människors livsbehov. Det är nödvändigt att socialisera sjukvården.
- Nyliberalismen desorganiserade arbetsförhållandena och gjorde dem mer osäkra. Så centrala krav idag är mekanismer för att garantera inkomsterna för anställda och egenföretagare, de som arbetar själva, och att utveckla mekanismer för omfördelning av inkomsterna.
- Genom att göra globaliseringens destruktiva karaktär uppenbar och visa hur sårbara de samhällen som är gisslan till företagen och deras globala produktionskedjor har blivit, öppnar krisen möjligheter för att ifrågasätta den nuvarande internationella arbetsdelningens övergripande organisering, som är socialt och ekologiskt ohållbar.
- Med konsumtionssamhället har nyliberalismen förstärkt individualismen. Men med krisen lär sig samhället på nytt att social solidaritet är nödvändig om det ska överleva.
- Vetenskapsfientliga ideologier, upplysningsfientlighet och religiös fundamentalism har åter dykt upp för att rättfärdiga och vidmakthålla det herravälde som ideologer som

Ronald Reagan och Bush [grundade], och som nu fortsätter med Trump, Bolsonaro, Duterte, Modi... Men deras förnekande har alltmer kommit i konflikt med vetenskapliga förutsättningar och har demoraliserats. Med olika tidsskalor och metoder har regeringar tvingats vidta åtgärder för att mildra krisen, ibland kombinerat med auktoritära aktioner. Men en del ledare, som presidenterna i Brasilien (Bolsonaro), Turkmenistan (Berdimuhamedov), och Vitryssland (Lukasjenko), gör motstånd och håller fast vid upplysningsfientlighet och förnekande.

- Krisen ifrågasätter allt. De (ofta otillräckliga) krisåtgärder som regeringarna antar för att stoppa pandemin måste objektivt utmana det kapitalistiska samhällets nuvarande form. För att rädda liv måste vi angripa hela den kapitalistiska strukturen. Om detta genomförs med all energi, kommer mänskligheten och planeten att räddas.

8) Arbetare och folk stod energiskt upp mot detta system redan innan pandemin började. I Chile, Libanon, USA, Indien, Hongkong och många andra ställen reste sig massorna under 2019. Kvinno-, ungdoms- och miljörelser har åter byggt upp en stark, stridbar internationalism – det är i själva verket den starkaste impulsen till internationalism sedan 1960- och 1970-talen. De möter alltmer auktoritära och totalitära regeringar, resultatet av de traditionella borgerliga regimernas kris och behovet att upprätta en alltmer destruktiv kapitalism, en rovdrift på både liv och natur. Sådana regimer försöker få massorna att inte lita till sin egen styrka och solidaritet, utan på en frälsare, en Messias som förkunnar vetenskapsfientlighet. Dessa regimer vill dra fördel av pandemin för att stärka enväldet. Gatuaktionerna är nu inställda, men kampen förs inte bara på gatorna. Nya protestformer, nya metoder för att erövra den allmänna opinionen, växer fram inom ramen för en känsla av solidaritet.

9) I detta läge har den stora majoriteten av regeringar tvingats vidta extrema åtgärder. Vi måste försvara åtgärder som angriper nyliberalismens och det kapitalistiska systemets form och innehåll:

- sanitära åtgärder för att bemöta pandemin och skydda hälsan;
- garanterat arbete trots den fysiska isoleringen: företagen och/eller staten måste ta fullt ansvar för löner till de arbetare som har avbrutit sin verksamhet, inklusive arbetare med osäkra anställningsförhållanden, tillfällighetsarbetare, hemarbetare, egenföretagare och säsongarbetare, utan tvång att ta ut ledighet eller senare arbeta in de timmar som inte har arbetats;
- för arbetare i den informella sektorn, för arbetslösa utan lön, för studenter, för alla som behöver det, måste staten ge en garanterad minimiinkomst som måste vara tillräckligt hög för att leva hyfsat;
- förbud mot avsked, och återanställning av de som har avskedats sedan början av pandemin;
- vägra alla auktoritära och exceptionella åtgärder för att upphäva sociala rättigheter, inklusive strejkrätt;
- rätt till information och kommunikation;
- tillhandahåll tillräcklig social omsorg om handikappade och äldre och alla de som har isolerats av nedstängningarna;
- att det, i synnerhet i länder där man har beslutat om isolering, omedelbart inrättas skyddsåtgärder för kvinnor och barn som är offer för våld, med snabba beslut om att avlägsna våldsamma makar eller tillhandahålla alternativt boende för offren;
- hjälp för utsatta;
- lika behandling för hela befolkningen;

- omedelbar omställning av lämpliga industrier (bil-, flyg, vapen, ...) till produktion som hjälper samhället att hantera sjukvårdskrisen: respiratorer, övervakningsutrustning, intensivvårdsplatser, skyddsutrustning;
- gratis distribution av mediciner, tillgång till preventivmedel och fastställda priser;
- bättre arbetsförhållanden i oundgängliga sektorer;
- socialisera och återuppbygg sjukvården, under kontroll av allmänintresset, på de ställen där den har rivits ner av nyliberalismen;
- nationalisera läkemedelsindustrin
- försvara folkets ekonomi och boende;
- upphör omedelbart med betalningen av statskulden; granskning av statskulden med deltagande av medborgare, med perspektivet att förkasta/upphäva de orättfärdiga delarna;
- frysa familjernas bankkulder, mikrokrediter och hyror, och säkerställ vatten, elektricitet, bränsle och internet åt alla;
- ställ banksystemet under allmänintressets kontroll genom att expropriera bankerna utan kompensation till de stora aktieägarna, och socialisera banksystemet under medborgerlig kontroll;
- beskatta stora förmögenheter.

10) Vi kan inte vänta med armarna i kors på att regeringarna ska agera, vi måste agera gemensamt för att utveckla det arbetande folkets egna initiativ, från motståndsområden på landsbygden och i städerna. Det finns exempel på initiativ från befolkningen i organiserade sektorer, bland annat bönder, ursprungsfolk, arbetslösa, folk och grupper i storstädernas utkanter, nätverk av feministisk solidaritet. Dessa initiativ skapar mycket intressanta alternativ, bland annat kollektiv tillverkning av tygmasker som skänks till befolkningen för att förhindra smitta; donationer och alternativ tillverkning av mat; försvar av det offentliga sjukvårdssystemet och krav på att det ska vara allmänt tillgängligt; krav på garanterade arbetsrättigheter och löneutbetalning; fördömanden av det ökande våldet mot kvinnor och det pressande omsorgsarbete som de utför under isoleringen hemma. Nu måste vi mer än någonsin sprida dessa initiativ och föra fram dessa dagliga alternativ av oberoende självorganisering som en del av den ekosocialism och det välstånd som vi föreslår som konkreta alternativ till kapitalismen som förstör livet och planeten, och är ett system för folkmord och miljömord.

11) Även om arbetarna och befolkningsmassorna respekterar den nödvändiga fysiska isoleringen, och de krisåtgärder som krävs för att tillämpa den, så har de medel för att kämpa, strida. I Brasilien är "cacerolazos" och petitionen med mer än en miljon underskrifter för att åtala Brasiliens president Bolsonaro exempel på den känsla av solidaritet som kan omvandlas till ett solidariskt medvetande, och leder till kamp för de nödvändiga åtgärder som folket behöver vidta. Om maten inte räcker till organiserar vi oss i bostadsområden via telefon och internet, med odlingar i kommunala trädgårdar, medveten konsumtion av mat som har producerats av bondekooperativ. Dessutom kan folkliga restauranger omvandlas till distributionscentrum för tillagad eller rå mat. Om det inte räcker med inkomstgarantier går det att kräva bonusar från kommunerna. Folkets kreativitet ska uppmuntras i alla dess former.

12) Trots att den är allvarlig, är Covid-19-pandemin långt från en "perfekt storm". Vårt livsmedelssystem och vår rovdrift på naturen kan så småningom skapa utbrott av virus som kan bli smittsammare och/eller dödligare än SARS-Cov-2. Dessutom kan våldsamma utbrott ske samtidigt med extrema händelser som orsakas av klimatkaoset. Om svåra översvämningar eller intensiva orkaner/tyfoner skulle äga rum samtidigt med plötsliga evakueringar av tusentals eller till och med miljontals människor, kan det fullständigt förstöra den sociala distansering/de karantänåtgärder som krävs för att bekämpa en svår pandemi. En samtidig sanitär och klimatkris kan orsaka aldrig tidigare skådade humanitära katastrofer. Och

samtidigt har pandemier och klimat/ekologiska kriser likheter: det är avgörande att agera snabbt, den exponentiella tillväxten (både av smittämnen och utsläpp) måste hindras effektivt, och bara välgrundade, rättvisa, antikapitalistiska lösningar fungerar som ett alternativ för att rädda största antal liv.

13) Enorma geopolitiska förändringar pågår, och det kommer att förändra världens utseende. Men nu tränger sig ett krav på: eld upphör i alla krig över hela världen. Det är dags att stärka solidariteten mellan folken!

Det har konstaterats att krisen som Covid-19 har lett till har haft en positiv effekt på miljön. Det har noterats en minskad koncentration av kortlivade luftföroreningar som aerosoler och kväveoxider, speciellt i storstadsområden, vilket leder till bättre luftkvalitet, synlighet, etc. Men vad gäller långlivade föroreningar som koldioxid, skrapar SARS-Cov-2-krisen bara på ytan. Mer än hälften av de internationella flygen står nu på marken, och minskad energianvändning, inklusive elektricitet och transporter, beräknas minska de globala utsläppen med omkring 5%, den största årliga minskningen av de globala koldioxidutsläppen någonsin. Men det är fortfarande under den årliga minskningstakt som krävs för att hålla klimatsystemet inom de ramar där den globala upphetningen begränsas till 1,5°C över den förindustriella genomsnittliga yttemperaturen (för att halvera utsläppen till 2030 skulle det behövas en årlig minskning av utsläppen med 6-7%). Men de kapitalistiska företagens förväntningar är att så snart som möjligt återgå till den tidigare situationen och ekonomiska tillväxten... Dessutom finns det i vissa länder, som Brasilien, där den huvudsakliga koldioxidkällan är förändringar av markanvändningen, tecken på att den avbrutna miljöövervakningen under SARS-Cov-2-krisen leder till ökad skogsskövling och utsläpp. Det enda lämpliga svaret på klimatkrisen är konsekventa och organiserade ansträngningar för att minska energiefterfrågan, skydda skogarna och ursprungsfolkens mark, och minska utsläppen. Illusioner om möjliga "positiva miljöeffekter" av SARS-Cov-2-krisen är i bästa fall naiva, och i värsta fall kan de öppna dörren för människoföraktande, rashygieniska, ekofascistiska resonemang. Det behövs en djupgående omorganisationen av det mänskliga samhället.

15) Om det i nyliberalismens begynnelse fanns ambitiösa rörelser och samhällssektorer som förenades för att säga att "en annan värld är möjlig", så måste vi idag enas för att säga "en annan värld är nödvändig och angelägen"!

[Det ska ske] med hjälp av gemensamma internationalistiska aktioner som pekar ut vägen fram till en värld där livet är mer värt än profiter, där naturen inte längre är en vara. Den nuvarande krisen visar tydligt att en stor del av den kapitalistiska produktionen är ren rovdrift, helt överflödigt och slöseri. Kriserna visar också att det räcker med en avsevärt minskad arbetstid för att producera livsnödvändiga varor, och att löne- och inkomstgarantier och allmän tillgång till sjukvårds- och utbildningssystem är helt genomförbara under en övergångsregim, där energi- och produktionssystemen helt och hållet har ersatts, och enorma mängder av arbetare flyttats till andra ekonomiska sektorer som är förenliga med en ekosocialistisk övergång, och att det går att göra en massiv industriell omställning på relativt kort tid, beroende på politisk vilja.

Det finns ingen framtid utan en övergång till ekosocialism. Låt oss enas för att bygga och erövra den.